

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring av stadgandena om ändringssökande, självrättelse, undanröjande av beslut och rättelse av fel i de förmånslagar som folkpensionsanstalten verkställer

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att självrättelseförfarandet utvidgas till att gälla alla förmåner som folkpensionsanstalten sköter så att den som ansöker om en förmån eller förmånstagaren snabbare än för närvarande får ett riktigt beslut i sin sak. Folkpensionsanstaltens ansvar vid behandlingen av förmånsärenden utökas. Samtidigt minskar antalet ärenden som skall behandlas i besvärinstanserna.

Ett besvärssärende skall enligt förslaget alltid först prövas som ett självrättelseärende. Om de yrkanden som ändringssökanden framställer godkänns till alla delar, blir besvären inte anhängiga i besvärinstansen. För självrättelse fastställs vissa tidsfrister. Också de stadganden som gäller undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut och rättelse av fel samt principerna för återkrav förenhetligas.

De förslag som gäller ändringssökande och självrättelse hänför sig till de lagändringar som gäller arbetspensioner, pensioner och vissa andra förmåner av pensionsnatur som utbetalas av folkpensionsanstalten samt ändringssökande och självrättelse i fråga om olycksfallsförsäkring och som trädde i kraft den 1 januari 1995. Den regeringsproposition som nu avläts innehåller motsvarande förslag som gäller förfarandet vid sökande av ändring och självrättelse i fråga om andra förmåner som folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassorna sköter. I propositionen föreslås att sammanlagt 15 lagar ändras.

I propositionen föreslås dessutom att vissa stadganden, som varit i kraft en viss tid och som inte längre tillämpas, upphävs.

Lagarna avses träda i kraft den 1 maj 1997. Lagen om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn avses dock träda i kraft den 1 augusti 1997.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	4
1. Nuläge	4
1.1. Allmänt	4
1.2. Ändringssökande och självrättelse	4
1.3. Undanröjande av beslut och rättelse av fel	4
1.4. Återkrav	5
1.5. Utsökning	5
1.6. Stadganden som inte längre tillämpas	5
2. De viktigaste förslagen	5
2.1. Ändringssökande och självrättelse	5
2.2. Undanröjande av beslut och rättelse av fel	6
2.3. Återkrav och utsökning	7
2.4. Vissa stadganden som föreslås bli upphävda	8
3. Propositionens verkningar	8
4. Beredningen av propositionen	8
5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	9
DETALJMOTIVERING	9
1. Lagförslagen	9
1.1. Folkpensionslagen	9
1.2. Sjukförsäkringslagen	10
1.3. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa	12
1.4. Lagen om arbetsmarknadsstöd	13
1.5. Lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning	13
1.6. Lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten	14
1.7. Lagen om rehabiliteringspenning	14
1.8. Barnbidragslagen	15
1.9. Lagen om stöd för hemvård av barn	16
1.10. Lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn	16
1.11. Lagen om moderskapsunderstöd	17
1.12. Militärunderstödslagen	18
1.13. Lagen om bostadsbidrag	18
1.14. Lagen om studiestöd	18
1.15. Lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet ..	19
2. Närmare stadganden och bestämmelser	19
3. Ikraftträdande	19
4. Lagstiftningsordning	19

LAGFÖRSLAGEN	20
1. Lag om ändring av folkpensionslagen	20
2. Lag om ändring av sjukförsäkringslagen	21
3. Lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa	23
4. Lag om ändring av lagen om arbetsmarknadsstöd	25
5. Lag om ändring av lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning	27
6. Lag om ändring av lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten ..	28
7. Lag om ändring av lagen om rehabiliteringspenning	30
8. Lag om ändring av barnbidragslagen	32
9. Lag om ändring av lagen om stöd för hemvård av barn	34
10. Lag om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn	36
11. Lag om ändring av lagen om moderskapsunderstöd	37
12. Lag om ändring av militärunderstödslagen	39
13. Lag om ändring av lagen om bostadsbidrag	41
14. Lag om ändring av lagen om studiestöd	42
15. Lag om ändring av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet	44
BILAGA	46
Parallelltexter	46
1. Lag om ändring av folkpensionslagen	46
2. Lag om ändring av sjukförsäkringslagen	50
3. Lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa	56
4. Lag om ändring av lagen om arbetsmarknadsstöd	62
5. Lag om ändring av lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning	66
6. Lag om ändring av lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten ..	73
7. Lag om ändring av lagen om rehabiliteringspenning	72
8. Lag om ändring av barnbidragslagen	77
9. Lag om ändring av lagen om stöd för hemvård av barn	80
10. Lag om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn	84
11. Lag om ändring av lagen om moderskapsunderstöd	87
12. Lag om ändring av militärunderstödslagen	90
13. Lag om ändring av lagen om bostadsbidrag	94
14. Lag om ändring av lagen om studiestöd	97
15. Lag om ändring av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet	101

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Allmänt

I enlighet med den s.k. principen om en lucka för alla ärenden överfördes vid ingången av 1993 barnbidrag och stöd för hemvård av barn, vid ingången av 1994 bostadsbidrag, militärunderstöd och moderskapsunderstöd och den 1 maj 1994 studiestöd till folkpensionsanstalten för att verkställas av den. Samtidigt med de nya uppgifterna har antalet förmånslagar som folkpensionsanstalten verkställer ökat. För närvarande sköter folkpensionsanstalten största delen av de olika, för medborgarna centrala formerna av grundskyddet. Med tanke på kundbetjäningen och det övriga verkställandet av systemen skulle det vara ändamålsenligt med så enhetliga och smidiga procedurstadganden som möjligt.

1.2. Ändringssökande och självrättelse

I beslut som gäller pensioner enligt de pensionslagar som folkpensionsanstalten verkställer samt delar av och tillägg till dem, rehabilitering och rehabiliteringspenning, vårdbidrag för barn, handikappbidrag och allmänt bostadsbidrag får ändring sökas hos prövningsnämnden och, med vissa begränsningar, efter det ytterligare hos försäkringsdomstolen.

När det gäller olika förmåner som hör till sjukförsäkringen samt barnbidrag, stöd för hemvård av barn, moderskapsunderstöd och militärunderstöd är socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden besvärinstanser.

I ärenden som gäller arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd samt arbetskraftspolitiska utbildningsförmåner söks ändring hos arbetslöshetsnämnden och vidare hos försäkringsdomstolen.

Beslut som gäller studiestöd överklagas hos besvärsnämnden för studiestöd och dess beslut hos försäkringsdomstolen.

De stadganden som gäller inlämnande av besvärsskriften, besvärstiden och delfående avviker från varandra när det gäller detaljerna. Huvudregeln är att besvärsskriften skall lämnas till folkpensionsanstaltens lokalbyrå. Besvärstiden är 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

Ändringssökanden anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen från den då beslutet postades.

Med stöd av stadgandena om ändringssökande i lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/93), lagen om moderskapsunderstöd (477/93), militärunderstödslagen (781/93), lagen om bostadsbidrag (408/75) och lagen om studiestöd (65/94) kan folkpensionsanstalten direkt rätta ett beslut i vilket ändring söks, om den anser att de yrkanden som ändringssökanden framställer är motiverade till alla delar. En motsvarande möjlighet till självrättelse gäller folkpensioner och vissa förmåner av pensionsnatur med stöd av revideringen av fullföljdsstadgandena i folkpensionslagstiftningen, som genomfördes vid ingången av 1995 (886—892/94). I de övriga förmånslagar som folkpensionsanstalten verkställer ingår inte några stadganden som möjliggör självrättelse av ett beslut. I dessa fall blir besvären anhängiga vid besvärinstansen, fastän folkpensionsanstalten efter att ha fått en ny utredning i samband med besvärsskriften eller på andra grunder direkt kunde rätta beslutet i enlighet med ändringssökandens yrkanden.

1.3. Undanröjande av beslut och rättelse av fel

Ett sakfel kan alltid rättas till förmånstagarens fördel utan hinder av ett lagakraftvunnet beslut. Om ett beslut grundar sig på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag kräver däremot en rättelse av det felaktiga beslutet till förmånstagarens nackdel samtycke av denna. Om samtycke inte erhålls, måste det först ansökas om undanröjande av det felaktiga beslutet. Undanröjande söks i regel hos den högsta besvärinstansen. Ett skriveller räknefel kan rättas utan samtycke av den som saken gäller, om detta inte leder till ett oskäligt resultat för personen i fråga. Också då skall förmånstagaren höras.

I de olika lagar som folkpensionsanstalten verkställer stadgas på ett oenhetligt sätt om undanröjande av beslut och rättelse av fel. Inom folkpensionslagstiftningen reviderades förfarandet med undanröjande av beslut och rättelse av fel vid ingången av 1995. Med

stöd av hänvisningsstadganden skall detta förfarande också tillämpas på bostadsbidrag för pensionstagare, familje- och frontmannapension, handikappbidrag, vårdbidrag för barn och betalning av fronttillägg utomlands. Vid ingången av 1994 reviderades förfarandet med undanröjande av beslut också i lagen om bostadsbidrag, militärunderstödslagen och lagen om moderskapsunderstöd samt den 1 maj 1994 i lagen om studiestöd. Ordalydelsen i stadgandena i dessa lagar motsvarar dock inte till alla delar de principer som genomförts i folkpensionslagstiftningen. Förfarandet med undanröjande av beslut gäller också utkomtskydd för arbetslösa och arbetsmarknadsstöd.

Lagen om förvaltningsförfarande (598/82) gäller bl.a. folkpensionsanstalten, varvid sakfel också kan rättas med stöd av 26 § lagen om förvaltningsförfarande. Enligt de lagar som gäller de förmåner som senast har överförts på folkpensionsanstalten, dvs. lagen om bostadsbidrag, militärunderstödslagen, lagen om moderskapsunderstöd och lagen om studiestöd, kan ett beslut rättas både till fördel och nackdel för den som saken gäller. Den sistnämnda åtgärden förutsätter att den som saken gäller bereds möjlighet att bli hörd i saken. Om hörande stadgas antingen i ifrågavarande speciallag eller i lagen om förvaltningsförfarande.

1.4. Återkrav

Utgångspunkten för alla de socialskyddslagar som folkpensionsanstalten verkställer, liksom i allmänhet också för de övriga socialskyddslagarna, är att förmåner som har betalats utan grund skall återkrävas. Det belopp som skall återkrävas kan dock nedsättas av billighetsskäl eller också kan återkravet frångås helt. En förutsättning är att betalningen utan grund inte har berott på svikligt förfarande. När det gäller rehabiliteringsförmåner beaktas även tryggheten av att rehabiliteringsprocessen framskrider. Detta leder till att någon annan överbetald förmån i praktiken inte kan kvittas mot rehabiliteringspenning så länge rehabiliteringsprocessen fortgår.

En annan administrativ grund för att kravet skall frångås utöver skälighetsprövning är att det belopp som har betalats utan grund är litet. Administrativt sett är det inte ändamålsenligt att återkräva en summa som understiger kostnaderna för indrivningen.

Skälighetsprincipen har skrivits in i endast en del av förmånslagarna. Vid tillämpningen av skälighetshänsyn iakttas trots det en relativt hävdvunnen praxis oberoende av vissa skillnader i ordalydelsen. Skillnaderna i stadgandena om återkrav leder dock till att tillämpningspraxis varierar något inom de olika förmånsslagen, utan att det finns några klara grunder för det.

Ett överbetalt belopp kan i allmänhet återkrävas som en engångsbetalning men också genom kvittning mot kommande förmånsposter. Kvittning mot arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd är möjlig endast inom gränserna för de föreskrifter som gäller utmätning av lön. När det gäller andra förmåner finns det inte några särskilda bestämmelser om någon sådan begränsning, men strävan är att principen dock skall iakttagas i praktiken.

1.5. Utsökning

De stadganden som gäller förbud mot pantsättning av en förmån är delvis oenliga inom de olika förmånerna. Enligt den äldre lagstiftningen är det förbjudet att överföra och pantsätta en förmån. I den nyare lagstiftningen är det förbjudet att överföra en rättighet som gäller en förmån.

1.6. Stadganden som inte längre tillämpas

I folkpensionslagen ingår vissa föräldrade stadganden som bl.a. gäller folkpensionens tilläggsdel och som har varit i kraft endast en viss tid.

2. De viktigaste förslagen

2.1. Ändringssökande och självrättelse

Syftet med propositionen är att förenhetliga stadgandena om ändringssökande och självrättelse när det gäller de olika förmåner som folkpensionsanstalten sköter. Därför överensstämmer lagförslagen i så stor utsträckning som möjligt vad innehållet beträffar med varandra och också med de stadganden som gäller pensionsförsäkring. I lagförslagen berörs inte besvärsvägarna eller förhållandet mellan besvärinstanserna, utan propositionen gäller enbart besvärprocessen och procedurerna.

Det föreslås att förfarandet med självrättelse skall genomföras i samband med

ändringssökandet i fråga om alla de förmåner som folkpensionsanstalten verkställer. Folkpensionsanstalten skall behandla besvär som gäller dess beslut som ett rättelseärende och rätta ett överklagat beslut, om den till alla delar godkänner de yrkanden som framställs i besvären. Skriftliga besvär som gäller folkpensionsanstaltens beslut skall alltid lämnas till folkpensionsanstaltens lokalbyrå och inte till besvärinstansen, så att folkpensionsanstalten kan pröva besvären som ett självrättelseärende. Till dessa delar motsvarar förslagen de principer som kommittén för ändringssökande i pensionsskyddsärenden (kommittébetänkande 1989:14) har föreslagit och som redan tidigare, den 1 januari 1995, har genomförts i folkpensions-, arbetspensions- och olycksfallsförsäkringslagstiftningen. Enligt propositionen skall en tid om 30 dagar fastställas för självrättelse. Om folkpensionsanstalten inte godkänner besvären, skall den sända besvären och sitt utlåtande om dem till besvärinstansen inom nämnda tid.

Det föreslagna förfarandet minskar antalet ärenden som skall behandlas i besvärinstanserna samt gör behandlingen av besvärärenden snabbare och smidigare. Den föreslagna ändringen försvagar inte medborgarnas rättsskydd. Folkpensionsanstaltens rättelsebeslut får överklagas.

Om folkpensionsanstalten endast delvis godkänner de yrkanden som framställs, överförs ärendet som ett besvärärende till besvärinstansen. Folkpensionsanstalten kan dock ge ett interimistiskt beslut över de delar av yrkandena som den godkänner. Besvärinstansen skall omedelbart underrättas om ett sådant beslut. I ett sådant beslut får ändring inte sökas särskilt.

När det gäller socialskyddsärenden bör besvär som inkommit för sent inte få leda till att sökandens rätt går förlorad, om det finns vägande skäl till förseningen. Det föreslås därför att besvärinstansen skall kunna ta upp besvär som inkommer efter utsatt tid till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen. Motsvarande förfarande iakttas när det gäller besvär över pensioner som folkpensionsanstalten betalar ut.

I enlighet med målet att uppnå enhetlighet föreslås att till innehållet likadana stadganden om förfarandet vid ändringssökande tas in i alla de lagar som ingår i denna proposition. När det gäller militärunderstöd, moderskapsunderstöd, bostadsbidrag, studiestöd

och arbetsmarknadsstöd är det endast fråga om mindre ändringar av ordalydelsen, eftersom de principer som framhäver självrättelsens primära ställning redan har tagits in i dessa lagar.

2.2. Undanröjande av beslut och rättelse av fel

Det föreslås att de stadganden i de olika förmånslagar som folkpensionsanstalten verkställer och vilka gäller undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut och rättelse av fel förenklas och förenhetligas.

Det föreslås att 56 § sjukförsäkringslagen (364/63), som gäller undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut, ändras så att förfarandet sker på en enda nivå på samma sätt som enligt de andra lagar som folkpensionsanstalten tillämpar. Undanröjande av ett beslut skall sökas hos prövningsnämnden. Den som saken gäller eller folkpensionsanstalten är initiativtagare. I lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84) förenklas 43 § så att den överensstämmer med de andra motsvarande stadganden som folkpensionsanstalten tillämpar. Vederbörande ministerium skall fortfarande kunna ansöka om att en arbetslöshetskassas lagakraftvunna beslut skall undanröjas.

Det föreslås att till lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/91), lagen om rehabiliteringspenning (611/91), barnbidragslagen (796/92), lagen om stöd för hemvård av barn (797/92) och lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/96), som träder i kraft den 1 augusti 1997, fogas ett självständigt stadgande om undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut.

Det föreslås att de stadganden i lagen om moderskapsunderstöd, militärunderstödslagen, lagen om bostadsbidrag och lagen om studiestöd som gäller rättande av ett felaktigt beslut ändras så att folkpensionsanstalten kan rätta ett lagakraftvunnet beslut endast till förmånstagarens fördel. Också besvärinstanserna skall kunna rätta ett beslut till sökandens fördel.

Då lagen om förvaltningsförfarande gäller verkställandet av det socialskydd som folkpensionsanstalten sköter, kan ett sakfel med samtycke av den som saken gäller rättas med stöd av 26 § lagen om förvaltningsförfarande. Också 27 och 28 § lagen om förvaltningsförfarande, som gäller rättande av

skrivfel samt rättelsförfarandet vid rättande av sak- eller skrivfel, gäller folkpensionsanstalten. Då rättandet av ett sakfel även kan innebära att förmånsbeloppet ändras, föreslås att om rättande av sakfel utöver i denna allmänna lag dessutom skall stadgas självständigt också i respektive förmånslag. Samtidigt skall i lagarna tas in stadganden om rättelse av skrivfel samt om det förfarande som skall tillämpas vid rättelse av fel. Detta har redan gjorts när det gäller folkpensioner, arbetspensioner och olycksfallsförsäkring i de stadganden om rättelse av fel som gäller dessa förmåner och som trädde i kraft den 1 januari 1995 samt i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

2.3. Återkrav och utsökning

Det föreslås att de stadganden som gäller återkrav av förmåner som folkpensionsanstalten betalar förenhetligas. Detta gör att mottagarna av olika förmåner behandlas mera jämlikt, eftersom förenhetligandet säkerställer att ett ärende behandlas på samma sätt oberoende av vilken lag och vilken dagpenning, pension eller förmån det är fråga om. Det föreslås att också till lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten fogas ett stadgande om återkrav i stället för det gällande hänvisningsstadgandet.

Det föreslås att innehållet i stadgandena om återkrav kvarstår oförändrat i huvuddrag. Utgångspunkten skall fortfarande vara att ett belopp som betalats utan grund skall återkrävas. Med avvikelse från dagens läge skall i stadgandena ingå ett omnämnande av att återkravet kan frångås eller beloppet nedsättas enligt skälighetsprövning. På så sätt skrivs den centrala princip som motsvarar hävdvunnen praxis och de anvisningar som givits i saken in i lagtexten.

Vid skälighetsprövningen skall fortfarande beaktas bl.a. förmånstagarens sociala omständigheter, det totala läget och hans återbetalningsförmåga. Likaså skall karakteristika som hänför sig till de olika förmånsslagen och de situationer då ett för stort belopp har utbetalts i praktiken, såsom vikten av att påbörjad yrkesinriktad rehabilitering slutförs, kunna beaktas. I vissa fall kan utbetalningen av ett för stort belopp bero på ett fel som skett vid folkpensionsanstalten eller någon annanstans och som inte är beroende av förmånstagaren. Vid skälighetsprövningen be-

aktas då felets art och förmånstagarens möjligheter att konstatera felet. När förmånstagarens medverkan till felets uppkomst eller till att utbetalning av ett för stort belopp har fortgått bedöms, beaktas hans personliga egenskaper och omständigheter såsom ålder, utbildning och andra motsvarande faktorer.

Ett villkor för att skälighetsprövning skall tillgripas skall vara att förmånstagaren har handlat i god tro. Enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om arbetsmarknadsstöd skall också grovt vållande från förmånstagarens sida fortfarande utgöra ett hinder för skälighetsprövning.

Vid återkrav skall de allmänna principer som gäller preskription av fordran iaktas, dvs. preskriptionstiden skall vara 10 år. Praxis vid tillämpningen av stadgandena om hävning har varit att den allmänna principen i rättegångsbalken har följts. Enligt den krävs det synnerligen vägande skäl för att ett beslut som är äldre än fem år skall hävas. I vissa lagar och lagändringar som trädde i kraft 1993 och 1994 togs därför den principen in att ett överbetalt belopp inte kan återkrävas till den del förmånen har betalats tidigare än fem år före det orsaken till utbetalningen utan grund kom fram (14 § barnbidragslagen, 18 § lagen om stöd för hemvård av barn, 19 § lagen om bostadsbidrag, 10 § lagen om moderskapsunderstöd, 18 § militärunderstödslagen, 27 § lagen om studiestöd och 35 § lagen om arbetsmarknadsstöd). Motsvarande princip togs också in i 21 § lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn. Om begränsningen iaktas ovillkorligt, leder detta emellertid till ojämlika lösningar i situationer då uppsåtligt lämnande av felaktig uppgift eller mycket långvarigt och framgångsrikt undanhållande av rätta uppgifter måste behandlas lindrigare när det gäller återkrav än ett fall som är yngre än fem år. Att begränsningen ingår endast i vissa av de förmånslagar som folkpensionsanstalten verkställer innebär också att praxis vid återkrav kan bli inkonsekvent när det gäller mottagare av olika förmånslag. Det föreslås därför att ett ärende som är över fem men under tio år gammalt skall kunna behandlas som återkrav också när det gäller förmåner enligt ovan nämnda lagar. Då återkravsförfarandet omfattar en tämligen vidsträckt möjlighet till skälighetsprövning om utbetalningen av ett för stort belopp inte har berott på svikligt förfarande, kan också återkravets tidsmässiga räckvidd beaktas

som en faktor vid prövningen.

Förutom till följd av skälighetsprövning skall återkravet på samma sätt som för närvarande frångås utgående från administrativ ändamålsenlighet, om det belopp som har betalats utan grund är litet.

Utgångspunkten vid återkrav är i allmänhet att det överbetalda beloppet återkrävs som en engångsbetalning. I praktiken kan detta förfarande tillgripas endast om personen i fråga har depositioner eller lätt realiserbar egendom. Då sådana medel saknas - i praktiken i de flesta fall då det överbetalda beloppet är betydande - återkrävs förmånen småningom. Annars skulle det t.ex. bli nödvändigt att kräva att förmånstagaren skall sälja sin egen bostad. Enligt gällande lagstiftning kan det överbetalda beloppet återkrävas genom kvittning mot kommande förmånsposter. Detta är ändamålsenligt administrativt sett och dessutom också ofta skäligt med tanke på förmånstagaren. På detta sätt undviks dessutom särskilda återdrivningskostnader. För närvarande är det dock i någon mån oklart mot vilka andra förmåner än den som betalats till ett för stort belopp kvittning kan ske. Hävdvunnen praxis har varit att den förmån mot vilken kvittningen sker bör vara av samma slag eller åtminstone ha baserat sig på en liknande grund som den överbetalda förmånen. T.ex. olika slag av pensioner har kvittats mot varandra, grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, som betalats till ett för stort belopp, kan kvittas mot arbetslöshetspension och bostadsbidrag mot andra bostadsbidragsförmåner. Enligt förslaget skall denna princip fastställas genom lag.

En minimiutkomst skall alltid tryggas för förmånstagaren, så att hans utkomst inte äventyras till följd av återkrav. I lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om arbetsmarknadsstöd kvarstår det gällande skyddade beloppet enligt utsökningslagen då en förmån kvittas mot kommande förmånsposter. Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav skall kunna verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

De förmånsstadganden som gäller utmätning preciseras genom att överföring av en förmånsrättighet regleras på ett enhetligt sätt och i de olika förmånsstadgandena stryks omnämmandet av pantsättning av en förmån såsom föråldrat. I lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten föreslås att utmätningförbundet inte skall omfatta de

ersättningar för rehabiliteringstjänster som betalas till serviceproducenter.

2.4. Vissa stadganden som föreslås bli upphävda

Enligt förslaget skall vissa föråldrade stadganden i folkpensionslagen upphävas. Dessa har gällt folkpensionens tilläggsdel åren 1983 och 1984 och har varit i kraft endast en viss tid. Dessutom skall det stadgande om fastställande av folkpensionspremie som tillämpades i samband med kommunalbeskattningarna för åren 1978—1981 upphävas såsom föråldrat.

Det föreslås att i sjukförsäkringslagen upphävs det stadgande enligt vilket sjukdagpenning kan förvägras eller dess belopp minskas på grund av uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet förorsakad sjukdom eller på grund av att den försäkrade vägrar underkasta sig undersökning eller behandling. Stadgandet har inte haft någon större betydelse inom sjukförsäkringssystemet.

3. Propositionens verkningar

Förslagen har inte några direkta verkningar på utgifterna för förmånerna eller förmånernas belopp. Behandlingen av ärendena blir dock snabbare. Lagstiftningen blir lättare att förstå och mera konsekvent. Onödigt administrativt arbete gallras bort, vilket i någon mån ger upphov till inbesparingar i omkostnaderna. Till följd av att självrättelseförfarandet utvidgas minskar antalet ärenden som skall behandlas i socialförsäkringsnämnderna, prövningsnämnden, arbetslöshetsnämnden, besvärnämnden för studiestöd och försäkringsdomstolen med uppskattningsvis ca 10 %.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med folkpensionsanstalten. När det gäller lagen om studiestöd har undervisningsministeriet, när det gäller lagen om bostadsbidrag har miljöministeriet och när det gäller ärenden som gäller utkomstskyddet för arbetslösa har arbetslöshetskassasystemet hörts om förslagen. Då propositionen bl.a. innehåller lagförslag som gäller

ändringssökandet har också besvärinstanserna samt justitieministeriet hörts under beredningen. En del av förslagen baserar sig på de förslag som kommittén för ändringssökande i pensionsskyddsärenden lagt fram och de motsvarar de ändringar i folkpensions-, arbetspensions- och olycksfallsförsäkringslagstiftningen som har genomförts redan tidigare, den 1 januari 1995.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Den 25 oktober 1996 avlät regeringen en proposition med förslag till en reform av lagstiftningen om stöd för vård av små barn (RP 208/1996 rd). De föreslagna lagarna träder i kraft den 1 augusti 1997. Vid samma tidpunkt upphävs lagen om stöd för hemvård av barn. Därför är de ändringar som föreslås i lagen om stöd för hemvård av barn i kraft endast fram till den 1 augusti 1997.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Folkpensionslagen

7 §. Det stadgande som gäller fastställande av försäkringspremie för en försäkrad som arbetar i något annat nordiskt land eller på något annat nordiskt fartyg har tillämpats temporärt vid fastställandet av folkpensionspremien i samband med kommunalbeskattningarna för åren 1978 - 1981. Det föreslås att paragrafen upphävs såsom onödig.

25 c och 26 a §. Stadgandena om fastställande av folkpensionens tilläggsdel åren 1983 och 1984 blir inte längre tillämpliga. Det föreslås därför att de upphävs såsom onödiga.

27 a och 28 a §. Det föreslås att paragraferna upphävs, eftersom 27 a §, som gäller fastställande av tilläggsdel år 1983, och 28 a §, som gäller förvägran av tilläggsdel åren 1983 och 1984, inte längre blir tillämpliga.

30 b §. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom., i vilket på nytt tas in ett stadgande om beloppet av det minsta vårdbidrag som betalas ut, vilket har utlämnats på grund av ett lagtekniskt fel. Beloppet av det vårdbidrag som betalas per månad skall fortfarande vara minst 30 mk.

42 b §. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., i vilket på nytt tas in ett stadgande om betalning av folkpension till en pensionstagare som får anstaltsvård och erhåller bostadbidrag för pensionstagare, vilket har utlämnats på grund av ett lagtekniskt fel. Enligt 7 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare betalas till en pen-

sionstagare som får anstaltsvård bostadsbidrag för en tid av nio månader från det anstaltsvården inleddes. Folkpensionen skall betalas enligt oförminskat belopp för motsvarande tid.

79 §. Det föreslås att förbudet mot överlåtelse och pantsättning av pension enligt paragrafens 4 mom. ändras till ett förbud mot överföring av en rättighet. Förbudet anses omfatta eventuella pantsättningar, vilka inte har förekommit i praktiken.

83 a §. Stadgandet om bankers skyldighet att lämna uppgifter åren 1983 och 1984 blir inte längre tillämpligt. Det föreslås därför att det upphävs såsom onödigt.

88 a §. Det föreslås att stadgandet om återkrav preciseras tekniskt. Utgångspunkten enligt 1 mom. är att en förmån som betalts utan grund skall återkrävas.

I paragrafens 2 mom. stadgas om förutsättningarna för att återkrav skall frångås. De skall tillämpas också då frågan om att återkrav endast delvis skall frångås övervägs. En förutsättning för skälighetsprövningen är att det att förmånen betalts till ett för stort belopp inte beror på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans företrädares sida. Som svek betraktas t.ex. att oriktiga uppgifter har lämnats eller att skyldigheten att lämna uppgifter åsidosatts, om det sistnämnda inte klart beror på okunnighet eller ursäktlig ouppmärksamhet. Bedömningen av om förfarandet är svikligt blir på samma sätt som för närvarande beroende av prövning på basis av allmän liverfarenhet.

Vid skälighetsprövningen skall alltjämt beaktas förmånstagarens sociala situation

och ekonomiska ställning, dvs. betalningsförmåga. Om förmånstagaren på grund av att förmånen betalats till ett för stort belopp har förlorat någon annan förmån, kan detta motivera att återkravet frångås eller att beloppet jämkas. Utgångspunkten är att förmånstagarens totala situation utreds. Härvid beaktas också eventuell försörjningsplikt.

En annan självständig grund för att återkravet frångås är, på samma sätt som för närvarande, att det belopp som skall återkrävas är litet. Administrativt sett är det inte ändamålsenligt att t.ex. indriva ett belopp som understiger kostnaderna för indrivningen. På denna grund är det i och för sig möjligt att frångå återkrav, även om det är fråga om svikligt förfarande från förmånstagarens sida.

Enligt paragrafens 3 mom. kan belopp som skall återkrävas kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Om förmånstagaren samtycker till det kan överbetald folkpension i allmänhet utan begränsning indrivnas genom kvittning mot andra förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar, i praktiken dock främst periodiska betalningar. Den försäkrades hälsotillstånd och rättshandlingsförmåga skall naturligtvis beaktas.

Utan att förmånstagarens samtycke begärs kan folkpension som betalats till ett för stort belopp kvittas mot pensionsförmåner enligt folkpensionslagen som folkpensionsanstalten senare betalar samt också mot andra pensioner som folkpensionsanstalten betalar ut och mot delar av och tillägg till dem, såsom t.ex. familjepension.

Då återkrav verkställs skall det ses till att en sådan del av inkomsten som nödvändigtvis behövs för utkomsten kvarstår till förmånstagarens förfogande. När detta bedöms skall utsökningslagens allmänna principer om skyddat belopp av lönen iakttas. De schablonmässiga gränserna i mark som gäller det skyddade beloppet är dock inte i alla situationer tillämpliga som sådana på återkrav av olika sociala förmåner. Den bestämda procentandel av den förmån som betalas vilken tillämpas på arbetspensioner (t.ex. 17 b § 3 mom. lagen om pension för arbetstagare, 395/61) är inte heller lämplig när det gäller folkpension på grund av folkpensionens natur som en förmån som skall trygga minimiutkomsten.

Vid prövningen skall uppmärksamhet fästas vid förmånstagarens personliga situation

och dessutom också vid situationen i fråga om de familjemedlemmar och andra personer för vilka han är försörjningspliktig. Då det skyddade beloppet fastställs gäller också annars samma skälighetsprinciper som då frågan om huruvida återkravet skall frångås eller beloppet jämkas övervägs. Avsikten är också till denna del att gällande hävdvunna praxis skall iakttas i så stor utsträckning som möjligt. Vid bedömningen av beloppet av det utkomstskydd som behövs kan utkomststödet belopp utgöra en utgångspunkt.

När det gäller pensionsförsäkringen skall beloppet av full folkpension betraktas som gräns för utkomsten. Gränsen kan dock inte betraktas som ovillkorlig, utan avvikelser från den skall kunna göras i vissa situationer. Den folkpension som betalas under tiden för anstaltsvård sänks till följd av bestämmelserna i 42 a och 42 b § folkpensionslagen. Då understiger pensionsbeloppet beloppet av full folkpension, och därför kan återkrav i allmänhet inte verkställas över huvud taget, om huvudregeln tillämpas. Pensionstagarens utkomst äventyras dock inte på grund av återkravet, eftersom samhället annars tryggar utkomsten under den tid anstaltsvården varar. Också ett krav på realisering av egendom, om egendomen endast omfattar den bostad som förmånstagaren själv använder, kunde bli oskäligt. För förmånstagaren är återkrav genom också små delbetalningar i allmänhet som helhet tagen en skäligare lösning än om beloppet återkrävs som en engångsbetalning.

Enligt 4 mom. får ett lagakraftvunnet beslut om återkrav verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft. Beslutet är således utsökningsgillt utan särskild dom. Jämfört med situationen i dag är ändringen teknisk och gäller endast ordalydelsen.

1.2. Sjukförsäkringslagen

26 §. Det föreslås att stadgandet i 1 mom. upphävs. Enligt det kan dagpenning förvägras om den försäkrade svikligen eller av grovt vållande oriktigt har uppgivit eller förtigit någon omständighet eller om sjukdomen förorsakats uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet. I praktiken har stadgandet tillämpats främst då rattfyllerister har orsakat sig själva eller resenärerna skador. Dylika begränsningar passar inte in bland grunderna för bestämmande av grundskyddet och ett motsvarande stadgande upphävdes t.ex. i

folkpensionslagen 1983.

Det föreslås att också 2 mom., enligt vilket dagpenning kan förvägras eller dess belopp minskas på grund av att den försäkrade vägrar underkasta sig undersökning eller behandling, upphävs, eftersom stadgandet inte har haft någon praktisk betydelse.

28 §. Den föräldrade termen "sjukförsäkringsbyrå" i 3 mom. har ändrats till "folkpensionsanstalten".

52 §. Det föreslås att de stadganden som gäller ändringssökande flyttas till 53 §. Paragrafens 1 mom. skall således gälla endast socialförsäkringsnämndens sammansättning.

53 §. Till denna paragraf överförs sjukförsäkringslagens stadganden om ändringssökande från 52, 54 och 54 a § och samtidigt ändras procedurstadgandena.

Enligt 1 mom. får ändring i folkpensionsanstaltens beslut sökas hos socialförsäkringsnämnden och i socialförsäkringsnämndens beslut hos prövningsnämnden.

I 2 mom. stadgas om sökande av ändring i ärenden som gäller företagshälsövård enligt 29 § sjukförsäkringslagen. I övriga fall sker ändringssökandet enligt 1 mom.

Till följd av möjligheten till självrättelse skall besvärsskriften alltid lämnas in till folkpensionsanstaltens lokalbyrå och inte längre alternativt till besvärinstansen.

När det gäller motiveringen till revideringen av ändringssökandet och det självrättelseförfarandet som föreslås bli fogat till det hänvisas dessutom till de ändringar som redan har gjorts i folkpensionslagstiftningen.

53 a §. I paragrafen föreslås bli stadgat om folkpensionsanstaltens självrättelseförfarande med anledning av att ändring söktes. Enligt 1 mom. skall folkpensionsanstalten ge ett rättelsebeslut, om den till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den.

Enligt 2 mom. skall folkpensionsanstalten sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen inom 30 dagar från besvärstidens utgång, om ändringssökandens yrkanden över huvud taget inte godkänns eller om de godkänns endast delvis. Folkpensionsanstalten kan härvid interimistiskt rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner ändringssökandens yrkanden. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart överlämnas om rättelsen. Beslutet är i kraft tills besvärinstansen har avgjort ärendet. Beslutet får inte överklagas.

Avvikelser från den tid som nämns i 2 mom. kan göras för att tilläggsutredningar skall kunna inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

54 §. Det föreslås att paragrafens 1 mom. upphävs. Möjligheten att söka ändring i socialförsäkringsnämndens beslut flyttas till 53 § 1 mom. Enligt det lagrum som upphävs har det varit möjligt att söka ändring i ett beslut av socialförsäkringsnämnden som har gällt rätten till en förmån enligt sjukförsäkringslagen eller beloppet av dagpenning, moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller specialvårdspenning. Denna begränsning upphör samtidigt, och ändring kan således sökas också t.ex. i ett beslut som gäller beloppet av sjukvårdsersättning.

54 a §. Det föreslås att paragrafen ändras. Möjligheten att söka ändring i ett beslut av folkpensionsanstalten som gäller företagshälsövård flyttas till 53 § 2 mom.

Det nya innehållet i paragrafen gäller upptagandet av besvär till prövning vid besvärinstansen, när besvären har inkommit efter utsatt tid. Stadgandet gäller endast besvärinstanserna. Stadgandet tillämpas inte inom självrättelseförfarandet. Som sådana vägande skäl som avses i stadgandet kan i allmänhet anses t.ex. att ändringssökanden lider av en sjukdom som hindrar honom att lämna in besvären inom utsatt tid. Också någon annan sådan orsak till förseningen som inte kan anses bero på ändringssökanden kan, beroende på situationen, utgöra sådana vägande skäl som avses i lagrummet. Innehållet i den föreslagna paragrafen överensstämmer med motsvarande stadganden om pensionsförsäkring.

55 §. I paragrafen, som gäller delfående av beslut, föreslås författningstekniska ändringar.

56 §. Enligt det gällande stadgandet kan socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden undanröja ett lagakraftvunnet beslut. Förfarandet avviker från den övriga lagstiftning som folkpensionsanstalten tillämpar, där förfarandet omfattar endast ett steg. Det föreslås att förfarandet enligt de andra lagar som folkpensionsanstalten verkställer tas i bruk också när det gäller sjukförsäkringsärenden. Folkpensionsanstaltens lagakraftvunna beslut kan undanröjas av prövningsnämnden på framställning av den som saken gäller eller folkpensionsanstalten.

Innehållet i paragrafens nya 2 mom. motsvarar det tidigare 5 mom. Möjligheten att rätta ett lagakraftvunnet beslut till den försäkrades fördel skall också gälla besvärinstanserna. Paragrafens 2—4 mom. slopas såsom onödiga.

56 a §. I lagen föreslås ett nytt stadgande, i vilket stadgas om förfarandet vid rättelse av ett beslut som grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag. Likaså stadgas om rättelse av skriv- och räknefel. Innehållet i stadgandet överensstämmer till alla delar med motsvarande principer i lagen om förvaltningsförfarande. Stadgandet tas in i förmånslagarna främst för att undanröja oklarheter och tolkningssvårigheter. Ett motsvarande stadgande fogades till folkpensionslagen redan den 1 januari 1995 (74 b § folkpensionslagen).

57 §. I det stadgande som gäller återkrav görs de ändringar som behövs för att innehållet skall överensstämma med de stadganden som gäller återkrav av andra förmåner som folkpensionsanstalten sköter. Stadgandet motsvarar de ändringar som föreslås i 88 a § folkpensionslagen. Kvittning utan förmånstagarens samtycke enligt 3 mom. mot andra förmåner än förmåner enligt sjukförsäkringslagen kunde åtminstone ske mot t.ex. invaliditetspension och individuell förtidspension enligt folkpensionslagen, vårdbidrag för pensionstagare och handikappbidrag.

69 §. I 1 mom. föreslås sådana tekniska ändringar som beror på att vissa stadganden i sjukförsäkringslagen upphävs.

Det föreslås att förbudet mot överföring och förpantning enligt paragrafens 2 mom. ändras till ett överföringsförbud. Förbudet anses omfatta eventuella pantsättningar, vilka inte har förekommit i praktiken.

1.3. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa

31 §. *Återkrav.* Stadgandet om återkrav ses över så att det i så hög grad som möjligt överensstämmer med de stadganden som gäller återkrav av andra förmåner som folkpensionsanstalten sköter. Enligt 2 mom. kan dock utöver svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans företrädarens sida även grovt vållande fortfarande utgöra ett hinder för att återkravet frångås. Det är fråga om grovt vållande t.ex. om förmånstagaren har vidarebefordrat ett felaktigt löneintyg som han fått av arbetsgivaren, fastän han borde

ha märkt att intyget var felaktigt.

I 3 mom. stadgas om kvittning av belopp som skall återkrävas. I momentet bibehålls den bestämmelse som ingår i den gällande paragrafens 4 mom., enligt vilken det skyddade belopp av lönen som nämns i utskötningslagen skall beaktas vid kvittning. Kvittning utan förmånstagarens samtycke mot andra förmåner än förmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa kunde åtminstone ske mot t.ex. arbetsmarknadsstöd enligt lagen om arbetsmarknadsstöd, grundstöd enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och arbetslöshetspension enligt folkpensionslagen.

40 §. *Ändringssökande.* Det föreslås att alla stadganden om sökande av ändring när det gäller utkomstskydd för arbetslösa tas in i 40 §. Rubriken ändras samtidigt. Sålunda flyttas också stadgandet om det andra steget vid sökande av ändring från 42 § 1 mom. till 1 mom. i denna paragraf.

Enligt paragrafens 2 mom. skall besvärsskriften lämnas in till folkpensionsanstaltens lokalbyrå eller, om ett beslut av en arbetslöshetskassa överklagas, till arbetslöshetskassan.

Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. enligt vilket folkpensionsanstaltens och arbetslöshetskassans beslut skall följas trots ändringssökande. Ett motsvarande stadgande ingår för närvarande i 43 §.

40 a. *Självrättelse.* I paragrafen föreslås stadgat om ett självrättelseförfarande med anledning av att ändring söks. Enligt 1 mom. skall folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan alltid ge ett rättelsebeslut, om de till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till dem. Rättelsebeslutet är överklagbart.

Enligt 2 mom. skall besvärsskriften och beslutsfattarens utlåtande sändas till besvärinstansen inom 30 dagar från besvärstidens utgång, om ändringssökandens yrkanden över huvud taget inte godkänns eller om de godkänns endast delvis. Ärendet kan emellertid avgöras genast genom ett interimistiskt beslut till den del ändringssökandens yrkanden godkänns. Besvärinstansen skall underlättas om avgörandet, om besvärshandlingarna redan har sänkts till besvärinstansen för behandling. Det interimistiska beslutet får inte överklagas.

Avvikelser från den tid som nämns i 2 mom. kan göras för att tilläggsutredningar skall kunna inhämtas. Besvärsskriften och

utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

40 b §. *Besvär som inkommit för sent.* I paragrafen stadgas på samma sätt som i de andra förmånslagar som folkpensionsanstalten verkställer om möjligheten att uppta besvär som inkommer efter utsatt tid till prövning.

41 §. *Dagen för delfående av beslut.* I paragrafen, som gäller delfående av beslut, föreslås språkliga ändringar.

42 §. *Försäkringsdomstolen.* Paragrafens 1 och 5 mom., som gäller ändringssökande, upphävs. Om ändringssökande stadgas i 40 §.

43 §. *Undanröjande av beslut.* Det stadgande som gäller undanröjande och rättelse av ett lagakraftvunnet beslut förenklas med iakttagande av samma principer som i den övriga lagstiftningen om social trygghet. Social- och hälsovårdsministeriet skall såsom vederbörande ministerium alltjämt ha rätt att föreslå att ett felaktigt beslut av en arbetslöshetskassa eller av arbetslöshetsnämnden skall undanröjas.

43 a §. *Rättelse av fel.* Det stadgande som gäller rättelse av fel har ändrats så att det överensstämmer med motsvarande stadganden i de andra förmånslagar som ingår i denna proposition.

43 b §. *Rättelseförfarande.* Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom de stadganden som gäller rättelseförfarandet har flyttats till 43 a §.

45 §. *Indrivning av arbetslöshetsdagpenning i vissa fall samt utmätning av dagpenning.* Det föreslås att det förbud mot överlåtelse och förpantning av arbetslöshetsdagpenning som nämns i paragrafens 5 mom. ändras till ett förbud mot överföring av en rättighet enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Överföringsförbudet omfattar även förbud mot pantsättning. Några sådana fall har inte förekommit i praktiken.

1.4. Lagen om arbetsmarknadsstöd

30 §. *Folkpensionsanstaltens beslut samt sökande av ändring.* I paragrafens 1 och 3 mom. stryks ordet "lokalbyrå".

31 §. *Självrättelse.* De stadganden som gäller självrättelse ändras så att innehållet i dem överensstämmer med motsvarande stadganden i de andra förmånslagar som ingår i denna proposition.

31 a §. *Besvär som inkommit för sent.* Till lagen fogas ett stadgande om möjligheten att behandla besvär som inkommer efter utsatt tid. Innehållet överensstämmer med motsvarande stadganden i de andra lagarna.

33 §. *Undanröjande av beslut.* Stadgandet om undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut ändras så att innehållet i det överensstämmer med de andra förmånslagar som folkpensionsanstalten verkställer.

33 a §. *Rättelse av fel.* Innehållet i det nya stadgande som gäller rättelse av fel överensstämmer med motsvarande stadganden i lagen om förvaltningsförfarande samt i de andra förmånslagar som ingår i denna proposition.

35 §. *Återkrav.* Stadgandet om återkrav ändras så att det överensstämmer med det stadgande om återkrav som föreslås i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. På de grunder som nämns ovan i punkt 2.3. stryks stadgandet om en ovillkorlig preskriptionstid om fem år i paragrafens 1 mom. På återkrav skall den allmänna preskriptionstiden om 10 år tillämpas.

39 §. *Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.* Hänvisningsstadgandena ändras så att de överensstämmer med de föreslagna ändringarna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

1.5. Lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

22 §. *Beslut.* I 2 mom. har uttrycket "folkpensionsanstaltens lokalbyrå" ersatts med "folkpensionsanstalten" för att stadgandena skall bli enhetliga.

23 §. *Ändringssökande.* Det föreslås att paragrafen, som gäller ändringssökande, ändras så att de stadganden som gäller möjligheten att söka ändring ingår i paragrafens 1 mom. och procedurstadgandena i 2 mom.

Enligt 2 mom. skall besvärsskriften alltid lämnas in till folkpensionsanstalten eller, om ett beslut av en arbetslöshetskassa överklagas, till arbetslöshetskassan.

I 3 och 4 mom. föreslås författningstekniska ändringar så att de stadganden som gäller delfående av beslut samt iakttagande av folkpensionsanstaltens och arbetslöshetskassans beslut överensstämmer med motsvarande stadganden i den övriga lagstiftning som folkpensionsanstalten verkställer.

25 §. *Indragning av förmåner.*

26 §. *Indrivning av utbildningsstöd i vissa*

fall. Sakinnehållet i paragraferna motsvarar de gällande stadgandena, dock så att stadgandena har ändrats så att de gäller folkpensionsanstalten och inte folkpensionsanstaltens lokalbyrå. Avsikten med ändringen är att förenhetliga den terminologi i lagstiftningen som gäller folkpensionsanstalten.

32 §. *Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.* Det föreslås att till paragrafen fogas en hänvisning till den nya 40 a och 40 b § lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Hänvisningsstadgandena ändras också annars så att de överensstämmer med de föreslagna ändringarna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

1.6. Lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten

8 §. *Ändringssökande.* Det föreslås att paragrafen, som gäller ändringssökande, ändras så att de stadganden som gäller undanröjande och rättelse av beslut flyttas till en ny 8 c §. Också i procedurstadgandena görs författningstekniska ändringar.

8 a §. *Självrättelse.* I paragrafen föreslås stadgat om folkpensionsanstaltens självrättelseförfarande med anledning av att ändring sökts. Enligt 1 mom. skall folkpensionsanstalten ge ett rättelsebeslut, om den till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som gäller ett beslut av folkpensionsanstalten. Rättelsebeslutet är överklagbart.

Enligt 2 mom. skall folkpensionsanstalten sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen inom 30 dagar från besvärstidens utgång, om ändringssökandens yrkanden över huvud taget inte godkänns eller om de godkänns endast delvis. Pensionsanstalten kan dock avgöra ärendet genast genom ett interimistiskt beslut till den del ändringssökandens yrkanden godkänns. Besvärinstansen skall underrättas om avgörandet, om besvärshandlingarna redan har sänts till den för behandling. Det interimistiska beslutet får inte överklagas.

Avvikelser från den tid som nämns i 2 mom. kan göras för att tilläggsutredningar skall kunna inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

8 b §. *Besvär som inkommit för sent.* Stadgandet överensstämmer med de motsvarande paragrafer i de andra förmånslagarna

som gäller möjligheten att uppta besvär som inkommit efter utsatt tid till behandling.

8 c §. *Undanröjande av beslut.* De stadganden som gäller undanröjande av ett beslut och rättande av ett lagakraftvunnet beslut till fördel för den som saken gäller flyttas från 8 § 4 och 5 mom. till en ny 8 c § och i dem görs författningstekniska ändringar.

8 d §. *Rättelse av fel.* För tydlighetens skull intas i lagen ett självständigt stadgande som gäller rättelse av ett felaktigt beslut. Det överensstämmer med de stadganden som föreslås i folkpensionsanstaltens övriga förmånslagar och samtidigt med motsvarande stadganden i lagen om förvaltningsförfarandena.

8 e §. *Återkrav.* Det föreslås att till lagen fogas ett självständigt stadgande om återkrav i stället för den nuvarande hänvisningen till folkpensionslagen. Stadgandet motsvarar ordagrant de ändringar som föreslås i 88 a § folkpensionslagen.

11 §. *Utmättnings- och överföringsförbud.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att förbudet mot utmätning av ersättningen för rehabiliteringskostnader inte skall gälla sådan ersättning för rehabiliteringstjänster som betalts till serviceproducenten. För serviceproducenten är det fråga om en ersättning för utfört arbete som kan jämföras med arvode. En sådan ersättning skall kunna utmätas. Däremot skall ersättningen till rehabiliteringsklienten för kostnaderna för rehabiliteringen fortfarande inte kunna utmätas.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket ett avtal om överföring av en rättighet enligt lagen på någon annan är ogiltigt.

14 §. *Organisering av verksamheten.* Hänvisningen till den upphävda 87 § folkpensionslagen stryks. Likaså stryks hänvisningen till 88 a § folkpensionslagen på grund av den nya 8 c §.

1.7. Lagen om rehabiliteringspenning

28 §. *Ändringssökande.* Det föreslås att paragrafen, som gäller ändringssökande, ändras så att de stadganden som gäller undanröjande och rättelse av ett beslut flyttas till en ny 28 c §. I procedurstadgandena görs också författningstekniska ändringar.

28 a §. *Självrättelse.* I paragrafen föreslås stadgat om folkpensionsanstaltens självrättelseförfarande med anledning av att ändring

sökts. Enligt 1 mom. skall folkpensionsanstalten ge ett rättelsebeslut, om den till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den.

Enligt 2 mom. skall folkpensionsanstalten sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärshandlingarna inom 30 dagar från besvärstidens utgång, om ändringssökandens yrkanden över huvud taget inte godkänns eller om de godkänns endast delvis. Pensionsanstalten kan dock avgöra ärendet genast genom ett interimistiskt beslut till den del ändringssökandens yrkanden godkänns. Besvärshandlingarna skall underrättas om avgörandet, om besvärshandlingarna redan har sänts till den för behandling. Det interimistiska beslutet får inte överklagas.

Avvikelser från den tid som nämns i 2 mom. kan göras för att tilläggsutredningar skall kunna inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärshandlingarna inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

28 b §. *Besvär som inkommit för sent.* Stadgandet gäller fall då besvären inkommer efter utsatt tid.

28 c §. *Undanröjande av beslut.* De stadganden som gäller undanröjande av ett beslut och rättelse av ett lagakraftvunnet beslut till fördel för den som saken gäller flyttas från 28 § 4 och 5 mom. till en ny 28 c § och i dem görs författningstekniska ändringar.

28 d §. *Rättelse av fel.* För tydlighetens skull intas i lagen ett självständigt stadgande som gäller rättelse av ett felaktigt beslut. Det överensstämmer med de stadganden som föreslås i folkpensionsanstaltens övriga förmånslagar och samtidigt med motsvarande stadganden i lagen om förvaltningsförfarande.

30 §. *Återkrav.* I det stadgande som gäller återkrav görs de ändringar som behövs för att stadgandet skall överensstämma med de stadganden som gäller återkrav av andra förmåner som folkpensionsanstalten sköter. Stadgandet motsvarar ordagrant de ändringar som föreslås i 88 a § folkpensionslagen. Kvittning utan förmånstagarens samtycke enligt 3 mom. mot andra förmåner än förmåner enligt lagen om rehabiliteringspenning kunde åtminstone ske mot t.ex. sjukdagpenning, invaliditetspenning, individuell förtidspension och handikappbidrag.

Det föreslås att de stadganden i den gällande paragrafens 3 och 4 mom. som gäller

utmättningsförbud och lämnande av uppgifter till utsködningsmyndigheten flyttas till en ny 30 a §.

30 a §. *Utmättnings- och överföringsförbud.* Det föreslås att stadgandena om utmättningsförbud och lämnande av uppgifter för utsködningsmyndigheten behöver uppgifter om beloppet av rehabiliteringspenning och rehabiliteringsunderstöd enligt provning för utsködningsmyndigheten förman, flyttas från 30 § till en ny 30 a §.

Enligt 3 mom. är ett avtal om överföring av rätt till rehabiliteringspenning på någon annan giltigt.

1.8. Barnbidragslagen

14 §. *Återkrav.* I det stadgande som gäller återkrav görs de ändringar som behövs för att stadgandet skall överensstämma med de stadganden som gäller återkrav av andra förmåner som folkpensionsanstalten sköter. Stadgandet motsvarar ordagrant de ändringar som föreslås i 88 a § folkpensionslagen. På de grunder som nämns ovan i punkt 2.3. stryks stadgandet om en ovillkorlig preskriptionstid om fem år i paragrafens 1 mom. På återkrav tillämpas den allmänna preskriptionstiden om 10 år. Kvittning utan förmånstagarens samtycke enligt 3 mom. mot andra förmåner än förmåner enligt barnbidragslagen kunde åtminstone ske mot t.ex. barnförmåningar på olika sociala förmåner.

15 §. *Ändringssökande.* Till 1 mom. fogas, på samma sätt som i de andra ovan behandlade lagarna, för tydlighetens skull ett omnämnande av att prövningsnämndens beslut inte längre kan överklagas. Innehållsmässigt ändras ingenting. I 2 mom. stryks möjligheten att alternativt lämna in besvären till besvärshandlingarna, eftersom ett besvärshandling i första hand skall behandlas som ett rättelseärende enligt den nya 15 a §.

15 a §. *Självrättelse.* I paragrafen föreslås stadgat om folkpensionsanstaltens självrettelseförfarande med anledning av att ändring söktes. Enligt 1 mom. skall folkpensionsanstalten ge ett rättelsebeslut, om den till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den.

Enligt 2 mom. skall folkpensionsanstalten sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärshandlingarna inom 30 dagar från besvärstidens utgång, om ändringssökandens yrkanden över huvud taget inte godkänns eller om de godkänns endast delvis. Pensionsan-

stalten kan dock avgöra ärendet genast genom ett interimistiskt beslut till den del ändringssökandens yrkanden godkänns. Besvärinstansen skall underrättas om avgörandet, om besvärshandlingarna redan har sänts till den för behandling. Det interimistiska beslutet får inte överklagas.

Avvikelse från den tid som nämns i 2 mom. kan göras för att tilläggsutredningar skall kunna inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

15 b §. *Besvär som inkommit för sent.* Stadgandet om besvär som inkommer efter utsatt tid motsvarar ovan nämnda motsvarande lagrum.

15 c §. *Undanröjande av beslut.* Det föreslås att om undanröjande av beslut och rättelse av ett lagakraftvunnet beslut till fördel för den som saken gäller stadgas på samma sätt som t.ex. i 56 § sjukförsäkringslagen. Prövningsnämnden skall pröva de ansökningar och framställningar som gäller undanröjande av beslut.

15 d §. *Rättelse av fel.* För tydlighetens skull intas i lagen ett självständigt stadgande som gäller rättelse av ett felaktigt beslut. Det överensstämmer med de stadganden som föreslås i folkpensionsanstaltens övriga förmånslagar och samtidigt med motsvarande stadganden i lagen om förvaltningsförfarande.

1.9. Lagen om stöd för hemvård av barn

18 §. *Återkrav.* Det föreslås att stadgandet om återkrav ändras så att det överensstämmer med de ovan nämnda andra lagarna. Till övriga delar hänvisas till vad som sagts ovan i samband med 14 § barnbidragslagen.

19 §. *Ändringssökande.* Till 1 mom. fogas, på samma sätt som i de andra ovan behandlade lagarna, för tydlighetens skull ett omnämnande av att prövningsnämndens beslut inte längre kan överklagas. Innehållsmässigt ändras ingenting. I 2 mom. stryks möjligheten att alternativt lämna in besvären till besvärinstansen, eftersom ett besvärssökande i första hand skall behandlas som ett rättelseärende enligt den nya 19 a §.

19 a §. *Självrättelse.* I paragrafen föreslås stadgat om folkpensionsanstaltens självrättelseförfarande med anledning av att ändring söks. Enligt 1 mom. skall folkpensionsan-

stalten ge ett rättelsebeslut, om den till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den.

Enligt 2 mom. skall folkpensionsanstalten sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen inom 30 dagar från besvärstidens utgång, om ändringssökandens yrkanden över huvud taget inte godkänns eller om de godkänns endast delvis. Pensionsanstalten kan dock avgöra ärendet genast genom ett interimistiskt beslut till den del ändringssökandens yrkanden godkänns. Besvärinstansen skall underrättas om avgörandet, om besvärshandlingarna redan har sänts till den för behandling. Det interimistiska beslutet får inte överklagas.

Avvikelse från den tid som nämns i 2 mom. kan göras för att tilläggsutredningar skall kunna inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

19 b §. *Besvär som inkommit för sent.* Paragrafen gäller sådana fall då besvären inkommer efter utsatt tid.

19 c §. *Undanröjande av beslut.* Det föreslås att till lagen fogas ett nytt stadgande om undanröjande och rättelse av ett lagakraftvunnet beslut. Stadgandet överensstämmer med förfarandet enligt 56 § sjukförsäkringslagen. Ansökningar och framställningar som gäller undanröjande av ett beslut skall prövas av prövningsnämnden.

19 d §. *Rättelse av fel.* För tydlighetens skull intas i lagen ett självständigt stadgande som gäller rättelse av ett felaktigt beslut. Det överensstämmer med de stadganden som föreslås i folkpensionsanstaltens övriga förmånslagar och med motsvarande stadganden i lagen om förvaltningsförfarande.

1.10 Lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

21 §. *Återkrav.* Det föreslås att stadgandet om återkrav ändras så att det överensstämmer med de ovan nämnda andra lagarna. Återkravsåtgärder skall inte kunna riktas mot vårdproducenten. Till övriga delar hänvisas till vad som sagts ovan i samband med 14 § barnbidragslagen.

22 §. *Ändringssökande.* Till 1 mom. fogas, på samma sätt som i de andra ovan behandlade lagarna, för tydlighetens skull ett omnämnande av att prövningsnämndens beslut

inte längre kan överklagas. Innehållsmässigt ändras ingenting. I 2 mom. stryks möjligheten att alternativt lämna in besvären till besvärinstansen, eftersom ett besvärssökande i första hand skall behandlas som ett rättelseärende enligt den nya 22 a §.

22 a §. *Självrättelse*. I paragrafen föreslås stadgat om folkpensionsanstaltens självrettelseförfarande med anledning av att ändring söktes. Enligt 1 mom. skall folkpensionsanstalten ge ett rättelsebeslut, om den till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den.

Enligt 2 mom. skall folkpensionsanstalten sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen inom 30 dagar från besvärstidens utgång, om ändringssökandens yrkanden över huvud taget inte godkänns eller om de godkänns endast delvis. Pensionsanstalten kan dock avgöra ärendet genast genom ett interimistiskt beslut till den del ändringssökandens yrkanden godkänns. Besvärinstansen skall underrättas om avgörandet, om besvärshandlingarna redan har sänkts till den för behandling. Det interimistiska beslutet får inte överklagas.

Avvikelser från den tid som nämns i 2 mom. kan göras för att tilläggsutredningar skall kunna inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

22 b §. *Besvär som inkommit för sent*. Paragrafen gäller sådana fall då besvären inkommer efter utsatt tid.

22 c §. *Undanröjande av beslut*. Det föreslås att till lagen fogas ett nytt stadgande om undanröjande och rättelse av ett lagakraftvunnet beslut. Stadgandet överensstämmer med förfarandet enligt 56 § sjukförsäkringslagen. Ansökningar och framställningar som gäller undanröjande av ett beslut skall prövas av prövningsnämnden.

22 d §. *Rättelse av fel*. För tydlighetens skull intas i lagen ett självständigt stadgande som gäller rättelse av ett felaktigt beslut. Det överensstämmer med de stadganden som föreslås i folkpensionsanstaltens övriga förmånslagar och med motsvarande stadganden i lagen om förvaltningsförfarande.

ningsteknisk ändring, varefter stadgandet i så hög grad som möjligt motsvarar de andra återkravsstadganden som folkpensionsanstalten tillämpar. De olikheter som kvarstår i stadgandet beror på att moderskapsunderstödet kan vara antingen en förpackning eller ett understöd i pengar som betalas på en gång. Också i det stadgande som gäller återkrav av moderskapsunderstöd stryks för enhetlighetens skull på de grunder som nämns ovan i samband med 14 § barnbidragslagen det schablonmässiga stadgandet om fem års preskriptionstid. När det gäller moderskapsunderstödet har ändringen ingen praktisk betydelse.

11 §. *Ändringssökande*. Till 1 mom. fogas, på samma sätt som i de andra ovan behandlade lagarna, för tydlighetens skull ett omnämnande av att prövningsnämndens beslut inte längre kan överklagas. Innehållsmässigt ändras ingenting. Uttrycket "folkpensionsanstaltens lokalbyrå" ersätts i överensstämmelse med motsvarande stadganden i de andra lagarna med uttrycket "folkpensionsanstalten".

12 §. *Självrättelse*. Det föreslås att ordalydelsen i paragrafen ändras så att den överensstämmer med de föreslagna ändringarna i de andra förmånslagar som folkpensionsanstalten verkställer.

12 a §. *Besvär som inkommit för sent*. Stadgandet om besvär som inkommer efter utsatt tid överensstämmer med ovan nämnda motsvarande lagrum.

13 §. *Undanröjande av beslut*. Det föreslås att stadgandet om undanröjande av beslut ändras så att det överensstämmer med motsvarande stadganden i de andra lagar som ingår i denna proposition. På basis av en ny utredning skall folkpensionsanstalten på samma sätt som för närvarande kunna rätta ett beslut till fördel för den som saken gäller. Med avvikelse från situationen i dag skall ett beslut inte kunna rättas till nackdel för mottagaren av moderskapsunderstöd utan mottagarens samtycke, utan en förutsättning för att t.ex. återkravsåtgärder skall kunna vidtas skall vara att beslutet undanröjs av prövningsnämnden.

13 a §. *Rättelse av fel*. För tydlighetens skull intas i lagen ett självständigt stadgande som gäller rättelse av ett felaktigt beslut. Det överensstämmer med de stadganden som föreslås i folkpensionsanstaltens övriga förmånslagar och med motsvarande stadganden i lagen om förvaltningsförfarande.

1.11. Lagen om moderskapsunderstöd

10 §. *Återkrav*. I 1 mom. i paragrafen, som gäller återkrav, föreslås en liten författ-

1.12. Militärunderstödslagen

18 §. *Återkrav.* Det föreslås att stadgandet om återkrav ändras så att det överensstämmer med de ovan nämnda andra lagarna. Till övriga delar hänvisas till vad som sagts ovan i samband med 14 § barnbidragslagen.

19 §. *Ändringssökande.* Till 1 mom. fogas, på samma sätt som i de andra ovan behandlade lagarna, för tydlighetens skull ett omnämnande av att prövningsnämndens beslut inte längre kan överklagas. Innehållsmässigt ändras ingenting.

20 §. *Självrättelse.* Det föreslås att ordalydelsen i paragrafen ändras så att den överensstämmer med de föreslagna stadgandena i de andra förmånslagar som folkpensionsanstalten verkställer.

20 a §. *Besvär som inkommit för sent.* Stadgandet om besvär som inkommer efter utsatt tid motsvarar ovan nämnda motsvarande lagrum.

21 §. *Undanröjande av beslut.* Det föreslås att stadgandet om undanröjande av beslut ändras så att det överensstämmer med motsvarande stadganden i de andra lagar som ingår i denna proposition. På basis av en ny utredning skall folkpensionsanstalten på samma sätt som för närvarande kunna rätta ett beslut till fördel för den som saken gäller. Med avvikelse från situationen i dag skall ett beslut inte kunna rättas till militärunderstödstagarens nackdel utan hans samtycke, utan en förutsättning för att t.ex. återkravsåtgärder skall kunna vidtas skall vara att beslutet undanröjs av prövningsnämnden.

21 a §. *Rättelse av fel.* För tydlighetens skull intas i lagen ett självständigt stadgande som gäller rättelse av ett felaktigt beslut. Det överensstämmer med de stadganden som föreslås i folkpensionsanstaltens övriga förmånslagar och med motsvarande stadganden i lagen om förvaltningsförfarande.

1.13. Lagen om bostadsbidrag

19 §. Det föreslås att stadgandet om återkrav ändras så att det överensstämmer med de ovan nämnda andra lagarna. Till övriga delar hänvisas till vad som sagts ovan i samband med 14 § barnbidragslagen. Överbetalt bostadsbidrag skall med stöd av 3 mom. kunna kvittas främst mot andra bostadsbidragsförmåner.

20 §. Ordalydelsen i paragrafen, som gäller ändringssökande, ändras så att den överensstämmer med motsvarande stadganden i de andra lagarna.

21 §. Paragrafen gäller självrättelse. Det föreslås att ordalydelsen i paragrafens stadganden om folkpensionsanstaltens självrättelseförfarande med anledning av att ändring sökts ändras så att den överensstämmer med motsvarande stadganden i folkpensionsanstaltens andra förmånslagar.

21 a §. Stadgandet om besvär som inkommer efter utsatt tid motsvarar ovan nämnda motsvarande lagrum.

22 §. Det föreslås att stadgandet om undanröjande av beslut ändras så att det överensstämmer med motsvarande stadganden i de andra lagar som ingår i denna proposition. På basis av en ny utredning skall folkpensionsanstalten på samma sätt som för närvarande kunna rätta ett beslut till fördel för den som saken gäller. Med avvikelse från situationen i dag skall ett beslut inte kunna rättas till bostadsbidragstagarens nackdel utan hans samtycke, utan en förutsättning för att t.ex. återkravsåtgärder skall kunna vidtas skall vara att beslutet undanröjs av försäkringsdomstolen.

22 a §. För tydlighetens skull intas i lagen ett självständigt stadgande som gäller rättelse av ett felaktigt beslut. Det överensstämmer med de stadganden som föreslås i folkpensionsanstaltens övriga förmånslagar och med motsvarande stadganden i lagen om förvaltningsförfarande.

1.14. Lagen om studiestöd

27 §. *Återkrav.* Det föreslås att stadgandet om återkrav ändras så att det överensstämmer med de ovan nämnda andra lagarna. Till övriga delar hänvisas till vad som sagts ovan i samband med 14 § barnbidragslagen. Överbetalt studiestöd skall med stöd av 3 mom. kunna kvittas främst mot bostadsbidrag.

29 §. *Ändringssökande.* Stadgandet om den tidsfrist som gäller inlämnande av besvärsskriften flyttas från 1 mom. till 2 mom. Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten eller, om besvaren gäller ett beslut av en studiestödsnämnd, till studiestödsnämnden.

30 §. *Självrättelse.* Det föreslås att ordaly-

delsen i paragrafens stadganden om folkpensionsanstaltens självrättelseförfarande med anledning av att ändring söktes ändras så att den överensstämmer med motsvarande stadganden i folkpensionsanstaltens andra förmånslagar. Rättelsebeslutet ges av folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden.

30 a §. *Besvär som inkommit för sent.* Stadgandet om besvär som inkommer efter utsatt tid motsvarar ovan nämnda motsvarande lagrum.

31 §. *Undanröjande av beslut.* Det föreslås att stadgandet om undanröjande av beslut ändras så att det överensstämmer med motsvarande stadganden i de andra lagar som ingår i denna proposition. På basis av en ny utredning skall folkpensionsanstalten på samma sätt som för närvarande kunna rätta ett beslut till fördel för den som saken gäller. Med avvikelse från situationen i dag skall ett beslut inte kunna rättas till studies-tödstagarens nackdel utan hans samtycke, utan en förutsättning för att t.ex. återkravsåtgärder skall kunna vidtas skall vara att beslutet undanröjs av försäkringsdomstolen.

31 a §. *Rättelse av fel.* För tydlighetens skull intas i lagen ett självständigt stadgande som gäller rättelse av ett felaktigt beslut. Det överensstämmer med de stadganden som föreslås i folkpensionsanstaltens övriga förmånslagar och med motsvarande stadganden i lagen om förvaltningsförfarande.

1.15. Lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet

13 §. *Ändringssökande.* Enligt det gällande stadgandet skall antingen stadgandena i folkpensionslagen eller i lagen om utkomstskydd för arbetslösa tillämpas då ändring söks. Detta förfarande utvidgas till att gälla också det självrättelseförfarande som föreslås i samband med ändringssökande.

14 §. *Undanröjande av beslut och rättelse av fel.* Det föreslås att stadgandet utvidgas så att det utöver förfarandet med undanröjande av beslut även gäller rättelse av ett felaktigt beslut och rättelse av ett beslut på basis av en ny utredning till fördel för den som ansökt om förmånen eller förmånstagaren.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Stadgandena i folkpensionsförordningen (594/56), sjukförsäkringsförordningen (473/63) och vissa andra förordningar bör ändras så att de motsvarar reformen. Den lagtekniskt omfattande reformen förutsätter också annars att författningarna på lägre nivå ses över så att de överensstämmer med de ändringar som gjorts. Samtidigt är det ändamålsenligt att göra också andra författningstekniska rättelser i de delvis redan föräldrade förordningstexterna.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 maj 1997. De ändringar som föreslås i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn träder dock i kraft den 1 augusti 1997 då nämnda lag träder i kraft.

Det föreslås att stadgandena i folkpensionslagen om beloppet av det minsta vårdbidrag som betalas ut samt om betalnin av folkpension till en pensionstagare som får anstaltsvård och erhåller bostadsbidrag för pensionstagare skall tillämpas redan från och med den 1 januari 1997. Indexnivån för vårdbidraget motsvarar den tidigare indexnivån för det markebelopp som angetts i folkpensionslagen och motsvarar således det poängtal för folkpensionsindexet som var i kraft i mars 1981.

För tydlighetens skull stadgas särskilt att de stadganden som gäller ändringssökande skall tillämpas på beslut som meddelas efter lagarnas ikraftträdande. Däremot skall de stadganden som gäller extraordinärt ändringssökande, undanröjande av beslut tillämpas på ärenden som anhängiggörs efter lagarnas ikraftträdande. Åtgärder som verkställigheten av lagarna förutsätter får vidtas innan de träder i kraft.

4. Lagstiftningsordning

Propositionen innehåller inga sådana förslag i fråga om vilka frågan om avvikelse från den normala lagstiftningsordningen skulle bli aktuell. Genom propositionen ändras inte grunderna för erhållande av olika förmåner eller deras belopp.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/56) 7, 25 c, 26 a, 27 a, 28 a och 83 a §,
 dessa lagrum sådana de lyder, 7 § i lag av den 2 november 1979 (793/79) och 25 c, 26 a, 27 a, 28 a och 83 a § i lag av den 5 februari 1982 (103/82),
ändras 79 § 4 mom. och 88 a §,
 dessa lagrum sådana de lyder, 79 § 4 mom. i lag av den 22 december 1989 (1250/89) och 88 a § i lag av den 28 juli 1978 (588/78), samt
fogas till 30 b §, sådan den lyder i lag av den 5 december 1996 (979/96), ett nytt 3 mom. och till 42 b §, sådan den lyder i nämnda lag av den 5 december 1996, ett nytt 2 mom. som följer:

30 b §

 Vårdbidrag betalas inte, om dess belopp per månad skulle vara mindre än 30 mark.

42 b §

 Om till en pensionstagare som får sådan vård som nämns i 42 a § betalas bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/78), tillämpas 1 mom. inte.

79 §

 Ett avtal om överföring av en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

88 a §

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen

betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans företrädarens sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som pensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

 Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997. Stadgandena i 30 b och 42 b § tillämpas dock från och med den 1 januari 1997.

Det markebelopp om vilket stadgas i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindexet enligt vilket storleken av de folkpensioner som skulle betalas i mars 1981 har beräknats.

2.

Lag**om ändring av sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i sjukförsäkringslagen av den 4 juli 1963 (364/63) 26 § och 54 § 1 mom.,
 dessa lagrum sådana de lyder, 26 § delvis ändrad genom lag av den 4 juli 1969 (464/69)
 och 54 § 1 mom. i lag av den 22 december 1989 (1255/89),
ändras 28 § 3 mom., 52 § 1 mom. samt 53, 54 a, 55, 56, 57 och 69 §,
 av dessa lagrum 28 § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 4 januari 1968 (10/68), 52 § 1
 mom. samt 53 och 56 § sådana de lyder i lag av den 8 november 1996 (832/96), 54 a § så-
 dan den lyder i lag av den 29 september 1978 (745/78), 57 § sådan den lyder delvis ändrad
 genom lag av den 30 december 1992 (1653/92) och nämnda lag av den 8 november 1996
 och 69 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 22 december 1989 (1254/89),
 samt

fogas till lagen en ny 53 a och 56 a § som följer:

28 §

Folkpensionsanstalten skall vid anfordran lämna den försäkrade en redovisning över belopp som enligt 1 eller 2 mom. betalats till arbetsgivaren.

52 §

Socialförsäkringsnämnden tillsätts av statsrådet för fyra år i sänder. Den består av en ordförande och en vice ordförande samt en läkarledamot och två ledamöter som är förtrogna med de försäkrades förhållanden. I fråga om ordföranden och vice ordföranden skall folkpensionsanstalten beredas tillfälle att avge utlåtande. I fråga om läkarledamoten skall rättsskyddscentralen för hälsovården ges tillfälle att avge utlåtande. Varje ledamot har en personlig suppleant. Nämndens ordförande skall ha den behörighet som fordras för domartjänst.

53 §

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med socialförsäkringsnämndens beslut får söka ändring hos prövningsnämnden. I prövningsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Den som är missnöjd med ett beslut av folkpensionsanstaltens centralförvaltning i ett

ärende som avses i 29 § 1—3 mom. får söka ändring i beslutet hos prövningsnämnden.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

Folkpensionsanstaltens beslut skall trots ändringssökande följas till dess ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

53 a §

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 53 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelse göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden

skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärshörsinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

54 a §

Har besvär som anförs hos socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden kommit in efter utgången av den tid som nämns i 53 §, kan besvärshörsinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

55 §

Ändringssökanden anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress han uppgivit, om inte något annat visas.

56 §

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan prövningsnämnden på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 53 §.

56 a §

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten rätta sitt beslut. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärshörsinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärshörsinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

57 §

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans företrädarens sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

Vad som stadgas i denna paragraf tillämpas på motsvarande sätt i de fall som avses i 29 och 30 a §, om en kommun, en arbetsgivare, en företagare eller någon annan som utför eget arbete eller en försäkrad har erhållit en obehörig vinst.

69 §

Ersättning för kostnader för sjukvård, havandeskap och barnsbörd får inte utmätas. Folkpensionsanstalten skall på begäran av en behörig myndighet lämna de upplysningar som behövs för utsökning av någon annan förmån som avses i denna lag.

Ett avtal om överföring av en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.
Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på

sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 24 augusti 1984 om utkomstskydd för arbetslösa (602/84) 42 § 1 och 5 mom. samt 43 b §,
av dessa lagrum 43 b § sådan den lyder ändrad genom lag av den 9 februari 1990 och lag av den 8 november 1996 (98/90 och 833/96),
ändras 31, 40, 41, 43 och 43 a § samt 45 § 5 mom.,
av dessa lagrum 31 och 40 § sådana de lyder delvis ändrade genom nämnda lag av den 8 november 1996, 41, 43 och 43 a § sådana de lyder i sistnämnda lag och 45 § 5 mom. sådant det lyder i lag av den 27 februari 1987 (226/87), samt
fogas till lagen en ny 40 a och 40 b § som följer:

31 §

Återkrav

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande eller grovt vållande från förmåntagarens eller hans företrädares sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan senare betalar, likväl med beaktande av vad som i utsökningslagen stadgas om den minimiutkomstdel som skall undantas vid utmätning av lön. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

40 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassans beslut får söka ändring i beslutet hos arbetslöshetsnämnden och den som är missnöjd med arbetslöshetsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

Folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassans beslut skall trots ändringssökande följas till dess ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

40 a §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten eller arbets-

löshetskassan till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 40 §.

Kan folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

40 b §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos arbetslöshetsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som nämns i 40 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

41 §

Dagen för delfående av beslut

Ändringssökanden anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress han uppgivit, om inte något annat visas.

43 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller up-

penbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Likaså kan vederbörande ministerium för försäkringsdomstolen föreslå att ett på ovan nämnt sätt felaktigt beslut av en arbetslöshetskassa eller av arbetslöshetsnämnden skall undanröjas. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan ministeriet temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller förordna att den skall betalas till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Arbetslöshetsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 40 §.

43 a §

Rättelse av fel

Grundar sig ett beslut av folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller ett beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan rätta det. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassans liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt

beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan meddela besvärssinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärssinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

När folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan behandlar ett ärende som gäller rättelse av sak- eller skrivfel kan den temporärt inställa utbetalningen av förmånen helt eller delvis.

45 §

Indrivning av arbetslöshetsdagpenning i vissa fall samt utmätning av dagpenning

Ett avtal om överföring av en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

4.

Lag

om ändring av lagen om arbetsmarknadsstöd

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 30 december 1993 om arbetsmarknadsstöd (1542/93) 30 § 1 och 3 mom., 31 § 1 och 2 mom. samt 33, 35 och 39 §, av dessa lagrum 39 § sådan den lyder i lag av den 22 december 1994 (1320/94), samt fogas till lagen en ny 31 a och 33 a § som följer:

6 kap.

Sökande av ändring

30 §

Folkpensionsanstaltens beslut samt sökande av ändring

Folkpensionsanstalten skall i ärenden som gäller beviljande, förvägrande och återkrav av arbetsmarknadsstöd ge sökanden ett skriftligt beslut.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

31 §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 30 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärssinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i

besvär. Om besvärerna redan har sänts till besvärnsinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

31 a §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos arbetslöshetsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som nämns i 30 §, kan besvärnsinstansen trots förseningen ta upp besvärerna till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

33 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Arbetslöshetsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 30 §.

33 a §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag,

kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärnsinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärnsinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

35 §

Återkrav

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande eller grovt vållande från förmånsstagarens eller hans företrädarens sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar, likväl med beaktande av vad som i utsködningslagen stadgas om den minimutkomstdel som skall undantas vid utmätning av lön. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

39 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

Om inte något annat följer av denna lag skall på arbetsmarknadsstöd tillämpas vad

6 §, 28 § 4 och 6 mom., 29, 32, 36, 36 a och 39 §, 42 § 2—4 mom., 43 c § och 44 § 3 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa stadgar om arbetslöshetsdagpenning och ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997. Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

5.

Lag

om ändring av lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

I enlighet med riksdagens beslut ändras 22 § 2 mom., 23 §, 25 § 1 mom. samt 26 och 32 § lagen den 3 augusti 1990 om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/90), av dessa lagrum 22 § 2 mom. samt 26 och 32 § sådana de lyder i lag av den 23 december 1992 (1479/92), som följer:

22 §

Beslut

I ärenden som gäller ersättning för uppehälle och ersättning för inkvartering skall dock ett skriftligt beslut meddelas endast om sökanden kräver det. Kravet skall framföras hos folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan inom sju dagar från det den som saken gäller fått del av avgörandet. I annat fall står avgörandet fast.

23 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut som gäller en förmån enligt denna lag får söka ändring i beslutet hos arbetslöshetsnämnden och den som är missnöjd med arbetslöshetsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Om arbetslöshetsnämnden stadgas i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

Ändringssökanden anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress han uppgivit, om inte något annat visas.

Folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassans beslut skall trots ändringssökande följas till dess ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

25 §

Indragning av förmåner

Betalningen av förmånerna upphör den dag då studeranden har avbrutit utbildningen eller då det bestämts att utbildningen skall avbrytas. Arbetskraftsbyrån skall utan dröjsmål underrätta folkpensionsanstalten eller

arbetslöshetskassan om att utbildningen har avbrutits.

32 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

26 §

Indrivning av utbildningsstöd i vissa fall

Om en studerande har fått utbildningsstöd för den tid för vilken han retroaktivt har beviljats dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, dagpenning eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/48) eller pension som avses i 45 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa, får folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan från den pension eller dagpenning som betalas retroaktivt innehålla det belopp som för denna tid har betalats utan grund. Om återkrav av utbildningsstöd gäller dessutom 45 § 2, 3 och 5 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om inte något annat stadgas i denna lag, skall på utbildningsstöd, ersättning för uppehälle och ersättning för inkvartering dessutom tillämpas vad 28 § 6 mom., 29 § 1 mom., 32, 36, 36 a, 39, 40 a och 40 b §, 42 § 2—4 mom., 43, 43 a och 46 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa stadgar om arbetslöshetsdagpenning och ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

6.

Lag

om ändring av lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 27 mars 1991 om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/91) 8, 11 och 14 § samt

fogas till lagen nya 8 a—8 e § som följer:

8 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut som folkpensionsanstalten har meddelat med stöd av 2 eller 3 § får söka ändring i beslutet hos prövningsnämnden och den som är missnöjd med prövningsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen, om beslutet gäller folkpensionsanstaltens skyldighet att ordna rehabilitering med stöd av 2 eller 3 §

eller den försäkrades rätt till förmåner enligt någon av dem. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär. Om prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

Folkpensionsanstaltens beslut skall trots ändringssökande följas till dess ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

8 a §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 8 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärshöjinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärshöjinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärshöjinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

8 b §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos prövningsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som nämns i 8 §, kan besvärshöjinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

8 c §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller ett ärende enligt 8 § grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter

att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Prövningsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 8 §.

8 d §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknepfel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärshöjinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärshöjinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

8 e §

Återkrav

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis,

om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans företrädarens sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämställbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

11 §

Utmättnings- och överföringsförbud

Sådan ersättning för rehabiliteringskostnader enligt denna lag och sådant understöd

enligt 2 § 3 mom. som betalas till en rehabiliteringsklient får inte utmätas.

Ett avtal om överföring av en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

14 §

Organisering av verksamheten

Om inte något annat stadgas i denna lag, skall i tillämpliga delar dessutom iakttas 35—37, 40, 44—46, 59, 63, 81—86, 88, 89 och 92 § folkpensionslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

7.

Lag

om ändring av lagen om rehabiliteringspenning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 27 mars 1991 om rehabiliteringspenning (611/91) 28 och 30 § samt fogas till lagen nya 28 a—28 d § samt en ny 30 a § som följer:

28 §

Ändringssökande

laga kraft.

28 a §

Självrättelse

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos prövningsnämnden och den som är missnöjd med prövningsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär. Om prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

Folkpensionsanstaltens beslut skall trots ändringssökande följas till dess ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 28 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare

beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

28 b §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos prövningsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som nämns i 28 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

28 c §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Prövningsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får änd-

ring sökas enligt 28 §.

28 d §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknepfel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

30 §

Återkrav

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans företrädarens sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämfällbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

30 a §

Utmättnings- och överföringsförbud

En förmån som grundar sig på denna lag får inte utmätas.

Folkpensionsanstalten skall på begäran av en behörig myndighet lämna de uppgifter om en förmån enligt denna lag som behövs för utsökning av en förmån enligt någon annan lag.

Ett avtal om överföring av en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

8.

Lag**om ändring av barnbidragslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i barnbidragslagen av den 21 augusti 1992 (796/92) 14 § samt 15 § 1 och 2 mom. samt

fogas till lagen nya 15 a—15 d § som följer:

14 §

Återkrav

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande av den som har rätt att lyfta barnbidraget eller hans företrädare eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämställbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

15 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med socialförsäkringsnämndens beslut får söka ändring hos prövningsnämnden. I prövningsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär. Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

15 a §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 15 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

15 b §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden kommit in efter utgången av den tid som nämns i 15 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

15 c §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan prövningsnämnden på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som

saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av barnbidrag eller betala det till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 15 §.

15 d §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknepfel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på

sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

9.

Lag

om ändring av lagen om stöd för hemvård av barn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 augusti 1992 om stöd för hemvård av barn (797/92) 18 § 1—3 mom. och 19 § 1 och 2 mom. samt
fogas till lagen nya 19 a—19 d § som följer:

18 §

Återkrav

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans företrädares sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.

19 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med socialförsäkringsnämndens beslut får söka ändring hos prövningsnämnden. I prövningsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär. Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folk-

pensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

19 a §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 19 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

19 b §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden kommit in efter utgången av den tid som nämns i 19 §, kan besvärsinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

19 c §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan prövningsnämnden på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 19 §.

19 d §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknepel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärsinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärsinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

10.

Lag**om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 20 december 1996 om stöd för hemvård och privat vård av barn
(1128/96) 21 § 1—3 mom. och 22 § 1 och 2 mom. samt
fogas till lagen nya 22 a—22 d § som följer:

21 §

Återkrav

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas av den förälder eller den vårdnadshavare som har rätt till stödet.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans företrädares sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämfällbar annan förmån.

22 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med socialförsäkringsnämndens beslut får söka ändring hos prövningsnämnden. I prövningsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär. Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folk-

pensionsanstalten inom 30 dagar från det
ändringssökanden fick del av beslutet.

22 a §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 22 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

22 b §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden kommit in efter utgången av den tid som nämns i 22 §, kan besvärsinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

22 c §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan prövningsnämnden på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan

beviljad förmån. Socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 22 §.

22 d §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärsinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärsinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1997.

11.

Lag**om ändring av lagen om moderskapsunderstöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 maj 1993 om moderskapsunderstöd (477/93) 10 § 1 mom., 11 § 1 och 2 mom. samt 12 och 13 § samt
fogas till lagen en ny 12 a och 13 a § som följer:

10 §

Återkrav

Om moderskapsunderstöd har utgivits utan grund skall det återkrävas. Ett understöd som utgivits i form av en moderskapsförpackning återkrävs till samma belopp som det understöd i pengar som betalades vid den tidpunkt då understödet söktes.

11 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med socialförsäkringsnämndens beslut får söka ändring hos prövningsnämnden. I prövningsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär. Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

12 §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 11 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelse göras, om inhämtandet av en till-

läggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tillägsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

12 a §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden kommit in efter utgången av den tid som nämns i 11 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

13 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan prövningsnämnden på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 11 §.

13 a §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning

eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknepel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärinstansen att

rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

12.

Lag

om ändring av militärunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i militärunderstödslagen av den 20 augusti 1993 (781/93) 18 §, 19 § 1 och 2 mom., samt 20 och 21 § samt
fogas till lagen en ny 20 a och 21 a § som följer:

18 §

Återkrav

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans företrädarens sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvitt-

ningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämfällbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

19 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i beslutet hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med socialförsäkringsnämndens beslut får söka ändring hos prövningsnämnden. I prövningsnämndens beslut får ändring

inte sökas genom besvär. Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

20 §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 19 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

20 a §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden kommit in efter utgången av den tid som nämns i 19 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

21 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan prövningsnämnden på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 19 §.

21 a §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

13.

Lag

om ändring av lagen om bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 4 juni 1975 om bostadsbidrag (408/75) 19 § 1 och 3 mom., 20 § 1 och 2 mom. samt 21 och 22 §, sådana de lyder i lag av den 9 augusti 1993 (755/93), samt *fogas* till lagen en ny 21 a och 22 a § som följer:

19 §

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämfällbar annan förmån.

8 kap.

Ändringssökande och rättelse av beslut

20 §

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos prövningsnämnden och den som är missnöjd med prövningsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär. Om prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen (364/63).

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

21 §

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 20 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelse göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

21 a §

Har besvär som anförs hos prövningsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som nämns i 20 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

22 §

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Prövningsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet kan ändring sökas enligt 20 §.

22 a §

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

14.

Lag

om ändring av lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 21 januari 1994 om studiestöd (65/94) 27 § 1 - 3 mom., 29 § 1 och 2 mom. samt 30 och 31 §, av dessa lagrum 29 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 24 november 1995 (1318/95), samt

fogas till lagen en ny 30 a och 31 a § som följer:

27 §

Återkrav

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans företrädarens sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.

29 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut som gäller studiestödsförmån får söka ändring i beslutet hos besvärsnämnden för studiestöd och den som är missnöjd med besvärsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet. En besvärsskrift som gäller ett beslut av en studiestödsnämnd kan även lämnas in till studiestödsnämnden i fråga.

30 §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 29 §.

Kan folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärshörsinstansen för behandling. Folkpen-

sionsanstalten eller studiestödsnämnden kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärshörsinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärshörsinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

30 a §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos besvärshörsinstansen för studiestöd eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som nämns i 29 §, kan besvärshörsinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

31 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden pröva ärendet på nytt. Folkpen-

sionsanstalten eller studiestödsnämnden kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Besvärsnämnden för studiestöd och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 29 §.

31 a §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens eller studiestödsnämndens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller ett beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden rätta det. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett

oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens eller studiestödsnämndens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden meddela besvärshöjningsinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärshöjningsinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

15.

Lag

om ändring av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bostättningsbaserad social trygghet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 13 och 14 § lagen den 30 december 1993 om tillämpning av lagstiftningen om bostättningsbaserad social trygghet (1573/93) som följer:

13 §

Ändringssökande

I ett beslut som folkpensionsanstalten har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas hos prövningsnämnden eller försäkrings-

domstolen med iakttagande i tillämpliga delar av folkpensionslagens stadganden om sökande av ändring och självrettelse i samband därmed.

Om frågan huruvida en person är bostätt i Finland har avgjorts i samband med ett ärende som gäller arbetslöshetsdagpenning enligt

lagen om utkomstskydd för arbetslösa, skall vad nämnda lag stadgar om ändringssökande och självrättelse i samband därmed tillämpas till den del som ändring söks i fråga om arbetslöshetsdagpenningen. Innan ett besvärssärende avgörs skall folkpensionsanstalten ge sitt utlåtande i ärendet.

14 §

Undanröjande av beslut och rättelse av fel

Om ett lagakraftvunnet beslut i ett ärende som avses i 12 § grundar sig på oriktig eller bristfällig utredning, om beslutet är uppenbart lagstridigt eller om beslutet annars är

klart felaktigt, skall stadgandena antingen i folkpensionslagen eller i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, i enlighet med den indelning som framgår av 13 §, tillämpas på undanröjande och rättelse av ett sådant beslut.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

Helsingfors den 14 februari 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Social- och hälsovårdsminister
Sinikka Mönkäre

1.

Lag

om ändring av folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
 upphävs i folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/56) 7, 25 c, 26 a, 27 a, 28 a och 83 a §,
 dessa lagrum sådana de lyder, 7 § i lag av den 2 november 1979 (793/79) och 25 c, 26 a, 27 a, 28 a och 83 a § i lag av den 5 februari 1982 (103/82),
 ändras 79 § 4 mom. och 88 a §,
 dessa lagrum sådana de lyder, 79 § 4 mom. i lag av den 22 december 1989 (1250/89) och 88 a § i lag av den 28 juli 1978 (588/78), samt
 fogas till 30 b §, sådan den lyder i lag av den 5 december 1996 (979/96), ett nytt 3 mom. och till 42 b §, sådan den lyder i nämnda lag av den 5 december 1996, ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Försäkrad, som under inkomståret varit anställd hos arbetsgivare utomlands och arbetat i Danmark, Island, Norge eller Sverige eller på danskt, isländskt, norskt eller svenskt fartyg, påföres icke försäkringspremie på basen av det antal skattören, som motsvarar den löneinkomst han erhållit för ifrågavarande arbete.

(upphävs)

7 §

25 c §

Med avvikelse från vad i 25 § 2 mom. är stadgat utgör full tilläggsdel från den 1 januari 1983 till årets utgång i första kommungruppen 12 000 mark och i andra kommungruppen 11 352 mark om året.

(upphävs)

25 c §

Uppbär båda makarna folkpension, fastställs för dem en gemensam tilläggsdel vars fulla belopp är 60 procent större än ovan nämnda markbelopp. Av den gemensamma tilläggsdelen erhåller vardera maken hälften. Beträffande sådan hälft av tilläggsdel gäller härvid vad som är stadgat om tilläggsdel. Tilläggsdelen för folkpensionstagare vars make uppbär frontmannapension fastställs på samma sätt som om maken skulle uppbära folkpension.

26 a §

Utöver vad i 26 § 1 mom. är stadgat beaktas vid fastställande av tilläggsdel under ti-

(upphävs)

26 a §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

den från den 1 januari 1983 till utgången av år 1984, på det sätt som avses i sagda moment, den verkliga årsinkomst som försäkrad enligt skälig uppskattning kan förutsättas fortgående årligen åtnjuta. Årsinkomsten ökas med tio procent av det belopp varmed värdet av den försäkrades egendom överstiger 149 250 mark. Är den försäkrade gift, beaktas till utgången av år 1983 vid fastställande av tilläggsdel även hans makes ovan avsedda årsinkomst och därtill tio procent av det belopp varmed värdet av makarnas sammanräknade egendom överstiger 220 890 mark. Har inte annat visats, anses egendom och på dess avkastning beräknad inkomst fördela sig jämnt mellan makarna. Vid beräkning av ovan nämnda egendomsvärden hänförs bostad i eget bruk inte till egendomen.

Som årsinkomst räknas likväl inte:

- 1) arbetsinkomst;
- 2) folkpension jämte eventuella tillägg;
- 3) enligt lagen om frontmannapension utgående frontmannapension jämte eventuella tillägg, ej heller fronttillägg;
- 4) enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst utgående tilläggsränta och tilläggsförsörjningspension, ej heller extra krigspension eller frontmannapension;
- 5) andra enligt de olika lagarna om obligatorisk olycksfallsförsäkring utbetalda förmåner än olycksfallspension, familjepension, livränta och försörjningspension;
- 6) tilläggsdel till generationsväxlingspension;
- 7) enligt lagen om avträdelsepension (16/74) utbetald avträdelsepension;
- 8) barnbidrag;
- 9) enligt lagen om invalidpenning utbetald invalidpenning;
- 10) enligt lagen om ersättning för brottskador av statsmedel (935/73) utbetald ersättning;
- 11) på frivillig försäkring baserad pension som helt bekostats av den försäkrade själv;
- 12) av statliga eller kommunala medel betald bostadsbidrag;
- 13) socialhjälp;
- 14) underhåll på grund av underhållsskyldighet till följd av äktenskap och i lagen om underhåll för barn (704/75) stadgat underhållsbidrag, ej heller frivilligt underhåll eller understöd på grund av släkt- eller svågers-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

kapsförhållande eller annat med sådant jämförligt förhållande;

15) förmån av bostad som används för eget behov; ej heller

16) förmån som för återställande eller förbättrande av arbets- och förtjänstförmågan eller med stöd av lagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (31/76) betalas för utbildningstid.

Såsom arbetsinkomst vilken avses i 2 mom. 1 punkten betraktas löneinkomst samt den del av inkomst av affärs- och yrkesverksamhet eller gårdsbruk eller annan förvärvsverksamhet som är att anse såsom skälig ersättning för arbete i ovan avsedd förvärvsverksamhet. Såsom arbetsinkomst anses dagpenning som betalas på grund av arbetslöshet eller härmed jämförbar ersättning för förlorad inkomst samt arbetslöshetsersättning enligt lagen om sysselsättning och dagunderstöd enligt lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor.

Är den försäkrade gift, utgör det i 26 § 1 mom. nämnda beloppet från den 1 januari 1983 årets utgång 2 330 mark.

27 a §

Utan hinder av vad i 27 § är stadgat utgör det i paragrafens 1 mom. avsedda markbeloppet från den 1 januari 1983 till årets utgång 15 130 mark. Såvida den försäkrade är gift och hans make inte uppbär folkpension eller frontmannapension, utgör beloppet 16 000 mark. Härvid räknas även till maken utbetald i 27 § 1 och 4 mom. avsedd pension eller pensionsdel såsom inkomst, och annan på tilläggsdelen inverkan inkomst som maken åtnjuter såsom i paragrafens 3 mom. avsett avdrag. Uppbär båda makarna folkpension eller uppbär den ena maken folkpension och den andra frontmannapension, utgör det i 27 § 2 mom. nämnda beloppet 24 200 mark, och dessutom iakttages vad i denna paragraf är sagt om makes inkomst. Är den försäkrade gift, är det belopp som nämns i 27 § 3 mom. 9 000 mark.

(upphävs)

27 a §

28 a §

Pensions tilläggsdel kan från den 1 januari 1983 till utgången av år 1984 förvägras eller dess belopp minskas, om den för-

(upphävs)

28 a §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

säkrade skänkt bort egendom eller på annat sätt försvagat sin ekonomiska ställning till den grad att det inverkat på hans rätt till pensionens tilläggsdel eller väsentligt påverkat tilläggsdelens storlek. Så förfars endast i det fall att den försäkrade vetat eller hade bort veta att åtgärden inverka på tilläggsdelen. Detsamma gäller försäkrad som i ansökan eller anmälan, vilken har gjorts för fastställande av tilläggsdel, uppsåtligen lämnat oriktiga uppgifter om inkomst eller förmögenhet vilka inverkar på tilläggsdelen och som av denna orsak uppburit tilläggsdel utan grund eller till ett för stort belopp.

30 b §

Vårdbidrag betalas inte, om dess belopp per månad skulle vara mindre än 30 mark.

42 b §

Om till en pensionstagare som får sådan vård som nämns i 42 a § betalas bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/78), tillämpas 1 mom. inte.

79 §

Avtal, som avser att till annan överlåta eller pantsätta enligt denna lag utgående pension, vare ogiltigt.

Ett avtal om överföring av en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

83 a §

I 83 § 1 mom. stadgad skyldighet att lämna uppgifter har även bank och annan penningsinrättning i fall där det är fråga om bestämmande av pension under åren 1983 och 1984.

(upphävs)

83 a §

88 a §

Har mottagare av pension eller annan förmån eller hans företrädare försummat honom åliggande anmälningsskyldighet eller lämnat oriktiga uppgifter och härigenom uppburit förmån enligt denna lag utan grund eller till för stort belopp, eller har förmån enligt denna lag eljest utgått utan grund eller till för

88 a §

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans

Gällande lydelse

stort belopp, skall det överbetalda beloppet återindrivas. Om beloppet är ringa och även eljest om dess beviljande eller utbetalning icke bör anses ha föranletts av svikligt förfarande eller grovt vållande från den försäkrades eller hans företrädares sida, kan dock avstås från återindrivningsåtgärder.

Belop som skall återindrivas får kvittas mot försäkrad senare tillkommande pensionsbelopp.

Pensionsanstaltens eller prövningsnämndens laga kraft vunna beslut angående återindrivning och försäkringsdomstolens i sådant ärende givna utslag får verkställas såsom laga kraft vunnna dom.

Föreslagen lydelse

företrädares sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som pensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997. Stadgandena i 30 b och 42 b § tillämpas dock från och med den 1 januari 1997.

Det markebelopp om vilket stadgas i denna lag motsvarar det poängtal för folkpensionsindexet enligt vilket storleken av de folkpensioner som skulle betalas i mars 1981 har beräknats.

2.

Lag**om ändring av sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i sjukförsäkringslagen av den 4 juli 1963 (364/63) 26 § och 54 § 1 mom., dessa lagrum sådana de lyder, 26 § delvis ändrad genom lag av den 4 juli 1969 (464/69) och 54 § 1 mom. i lag av den 22 december 1989 (1255/89), ändras 28 § 3 mom., 52 § 1 mom. samt 53, 54 a, 55, 56, 57 och 69 §, av dessa lagrum 28 § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 4 januari 1968 (10/68), 52 § 1 mom. samt 53 och 56 § sådana de lyder i lag av den 8 november 1996 (832/96), 54 a § sådan den lyder i lag av den 29 september 1978 (745/78), 57 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 30 december 1992 (1653/92) och nämnda lag av den 8 november 1996 och 69 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 22 december 1989 (1254/89), samt

fogas till lagen en ny 53 a och 56 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

26 §

Har försäkrad svikligen eller av grovt vållande oriktigt uppgivit eller förtigt omständighet, som är av betydelse för erhållande av dagpenning eller påverkar dess storlek, eller har han själv eller med annans hjälp uppsåtligen förorsakat sjukdomen eller har han genom grov vårdslöshet väsentligt medverkat till dess uppkomst, må enligt denna lag utgående dagpenning förvägras honom eller dess belopp minskas.

Vad i 1 mom. är stadgat, skall äga motsvarande tillämpning, försåvitt försäkrad avsiktligen förhindrat sitt tillfriskande eller utan godtagbart skäl vägrat underkasta sig av läkare föreskriven undersökning eller behandling, med undantag för undersökning eller behandling, som bör anses livsfarlig, eller att mottaga besök av läkare eller sjuksköterska, som är känd av [sjukförsäkrings]byrån, eller annan av byrån bemyndigad person.

(upphävs)

26 §

28 §

Sjukförsäkringsbyrå skall vid anfordran lämna den försäkrade redovisning över belopp som enligt 1 eller 2 mom. erlagts till arbetsgivaren.

Folkpensionsanstalten skall vid anfordran lämna den försäkrade en redovisning över belopp som enligt 1 eller 2 mom. betalats till arbetsgivaren.

52 §

Socialförsäkringskommissionens beslut får överklagas genom besvär hos socialförsäkringsnämnden i respektive krets. Nämnden tillsätts av statsrådet för fyra år i sänder. Den består av en ordförande och en vice ordförande samt en läkarledamot och två ledamöter som är förtrogna med de försäkrades förhållanden. I fråga om ordföranden och vice ordföranden skall folkpensionsanstalten beredas tillfälle att avge utlåtande. I fråga om läkarledamoten skall rättsskyddscentralen för sjukvården ges tillfälle att avge utlåtande. Varje medlem har en personlig suppleant. Nämndens ordförande skall ha den behörighet som fordras för domartjänst.

52 §

Socialförsäkringsnämnden tillsätts av statsrådet för fyra år i sänder. Den består av en ordförande och en vice ordförande samt en läkarledamot och två ledamöter som är förtrogna med de försäkrades förhållanden. I fråga om ordföranden och vice ordföranden skall folkpensionsanstalten beredas tillfälle att avge utlåtande. I fråga om läkarledamoten skall rättsskyddscentralen för hälsovården ges tillfälle att avge utlåtande. Varje ledamot har en personlig suppleant. Nämndens ordförande skall ha den behörighet som fordras för domartjänst.

Gällande lydelse

53 §

Ändring i folkpensionsanstaltens beslut skall sökas genom skriftliga besvär inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

(54 a §)

Besvärsskriften skall inlämnas till folkpensionsanstaltens lokalbyrå som utan dröjsmål skall översända skriften och de handlingar som uppkommit vid behandlingen av ärendet till socialförsäkringsnämnden.

Föreslagen lydelse

53 §

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med socialförsäkringsnämndens beslut får söka ändring hos prövningsnämnden. I prövningsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Den som är missnöjd med ett beslut av folkpensionsanstaltens centralförvaltning i ett ärende som avses i 29 § 1—3 mom. får söka ändring i beslutet hos prövningsnämnden.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

Folkpensionsanstaltens beslut skall trots ändringssökande följas till dess ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

53 a §

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 53 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelse göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

Gällande lydelse

54 §

Den som är missnöjd med socialförsäkringsnämndens beslut som gäller rätten till en förmån enligt denna lag eller beloppet av dagpenning, moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller specialvårdspenning, får söka ändring i beslutet hos prövningsnämnden inom den tid och på det sätt som stadgas i 53 § 1 mom.

54 a §

Är arbetsgivare, företagare eller annan som utför eget arbete eller kommun missnöjd med folkpensionsanstaltens eller socialförsäkringskommissions beslut i ärende som avses i 29 § 1—3 mom. i denna lag, får vederbörande söka ändring däri hos prövningsnämnden genom skriftliga besvär senast före klockan 12 den trettionde dagen räknat från den dag, då klaganden fick del av folkpensionsanstaltens eller socialförsäkringskommissionens beslut.

55 §

Såframt ej klaganden annat styrker, anses han hava fått del av beslut den sjunde dagen efter det beslutet postats under av honom uppgiven adress.

56 §

Har folkpensionsanstaltens laga kraft vunnna beslut om ersättning enligt denna lag grundat sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller är beslutet uppenbart lagstridigt, kan socialförsäkringsnämnden på ansökan av den som saken gäller eller på framställning av folkpensionsanstalten och efter att har hört personen i fråga undanröja beslutet och förordna att ärendet skall behandlas på nytt.

Vad 1 mom. stadgar gäller i tillämpliga delar prövningsnämnden, som har rätt att på ansökan av den som saken gäller undanröja sitt tidigare beslut och förordna att ärendet skall behandlas på nytt. Samma rätt har prövningsnämnden också i fråga om socialförsäkringsnämndens beslut i ett ersättningssärende.

Föreslagen lydelse

54 §

(upphävs)

54 a §

Har besvär som anförs hos socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden kommit in efter utgången av den tid som nämns i 53 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

55 §

Ändringssökanden anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress han uppgivit, om inte något annat visas.

56 §

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan prövningsnämnden på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Anser folkpensionsanstalten att dess beslut eller socialförsäkringsnämndens beslut är felaktigt på det sätt som nämns 1 mom., har den rätt att hänskjuta ärendet till prövningsnämnden för avgörande. Prövningsnämnden har rätt att efter att har hört den som saken gäller rätta det tidigare beslutet eller undanröja det och förordna att ärendet skall behandlas på nytt.

Efter att ha gjort en i 1 mom. nämnd framställning kan folkpensionsanstalten temporärt inställa utbetalningen av ersättning eller betala ersättning till de belopp framsättningen avser, till dess socialförsäkringsnämnden har avgjort ärendet. I de fall som nämns i 3 mom. kan folkpensionsanstalten likaså temporärt förordna att utbetalningen av ersättning skall inställas eller att ersättning skall betalas till de belopp framställningen avser, till dess prövningsnämnden har avgjort ärendet.

Då det är fråga om beviljande av förvägrad förmån eller ökande av beviljad förmån, kan folkpensionsanstalten utan hinder av tidigare beslut behandla ärendet på nytt.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 53 §.

56 a §

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten rätta sitt beslut. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärinstansen att

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

rättelseärendet upptagits till behandling samt tillstålla även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

57 §

Har försäkrad i ersättning enligt denna lag uppburit mera än honom tillkommit, skall det överbetalda beloppet återindrivas. Utan grund erlagd ersättning kan dock lämnas återindrivna, om dess beviljande icke bör anses hava berott på svikligt förfarande eller grovt vållande från sökandens sida, samt om det belopp, som skall återindrivas, är ringa.

Sjukförsäkringsbestyrelses eller sjukförsäkringsnämnds laga kraft vunna beslut angående återindrivning av ersättning och prövningsnämndens utslag i sådant ärende må gå i verkställighet såsom laga kraft vunnna dom.

Belopp, som skall återindrivas, må kvittas mot försäkrad senare tillkommande ersättningsbelopp.

Vad som stadgas i denna paragraf tillämpas på motsvarande sätt i de ovan i 29 och 30 a §§ avsedda fall, då kommun, arbetsgivare, företagare eller annan som utför eget arbete eller försäkrad erhållit obehörig förmån.

69 §

Ersättning som enligt denna lag betalas för kostnader för sjukvård och rehabilitering eller havandeskap och barnsbörd eller stöd som betalas enligt 76 b § får inte mätas ut. Folkpensionsanstalten är skyldig att på begäran av behörig myndighet lämna de upplysningar som behövs för utmätning av någon annan förmån som avses i denna lag.

Avtal, som avser överföring av på denna

57 §

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans företrädares sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

Vad som stadgas i denna paragraf tillämpas på motsvarande sätt i de fall som avses i 29 och 30 a §, om en kommun, en arbetsgivare, en företagare eller någon annan som utför eget arbete eller en försäkrad har erhållit en obehörig vinst.

69 §

Ersättning för kostnader för sjukvård, havandeskap och barnsbörd får inte utmätas. Folkpensionsanstalten skall på begäran av en behörig myndighet lämna de upplysningar som behövs för utsökning av någon annan förmån som avses i denna lag.

Ett avtal om överföring av en rättighet

Gällande lydelse

lag grundad rätt på annan *eller förpantning*
av sådan rätt, är ogiltigt.

Föreslagen lydelse

enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

3.

Lag**om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 24 augusti 1984 om utkomstskydd för arbetslösa (602/84) 42 § 1 och 5 mom. samt 43 b §,
av dessa lagrum 43 b § sådan den lyder ändrad genom lag av den 9 februari 1990 och lag av den 8 november 1996 (98/90 och 833/96),
ändras 31, 40, 41, 43 och 43 a § samt 45 § 5 mom.,
av dessa lagrum 31 och 40 § sådana de lyder delvis ändrade genom nämnda lag av den 8 november 1996, 41, 43 och 43 a § sådana de lyder i sistnämnda lag och 45 § 5 mom. sådant det lyder i lag av den 27 februari 1987 (226/87), samt
fogas till lagen en ny 40 a och 40 b § som följer:

Gällande lydelse

31 §

Återindrivning

Har någon erhållit arbetslöshetsdagpenning till ett större belopp än han haft rätt till, skall dagpenning som utbetalts utan grund återindrivnas.

Indrivningen av dagpenning kan helt eller delvis lämnas därhän, om det befinns skäligt och utbetalningen av dagpenningen inte bör anses ha berott på svikligt förfarande eller grovt vållande från sökandens sida eller om det belopp som skall återindrivnas är ringa.

Socialförsäkringskommissions, arbetslöshetskassas eller arbetslöshetsnämnds laga kraft vunna beslut om återindrivning och försäkringsdomstolens utslag i dylikt ärende

Föreslagen lydelse

31 §

Återkrav

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande eller grovt vållande från förmåns-tagarens eller hans företrädares sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Gällande lydelse

får verkställas såsom laga kraft vunnen dom.

Beloppet av enligt förtjänsten avvägd dagpenning som skall återindrivas kan kvittas mot senare rater av arbetslöshetsdagpenning som skall betalas till vederbörande, likväl med beaktande av vad som i utsökningslagen stadgats om den minimiutkomst del som skall undantas vid utmätning av lön.

40 §

Besvärstid och insändande av besvärsskrift

Den som inte är nöjd med arbetslöshetskassas eller socialförsäkringskommissionens beslut får söka ändring däri hos arbetslöshetsnämnden genom skriftliga besvär senast den trettionde dagen efter det att han fick del av socialförsäkringskommissionens eller arbetslöshetskassans skriftliga beslut.

Besvär som avser grundskyddet skall tillställas folkpensionsanstaltens lokalbyrå och besvär som avser utkomstskyddet vederbörande arbetslöshetskassa. Dessa skall utan dröjsmål sända besvärsskriften och de handlingar som uppkommit vid handläggningen av ärendet jämte utlåtanden till arbetslöshetsnämnden.

(43 § 6)

Föreslagen lydelse

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan senare betalar, likväl med beaktande av vad som i utsökningslagen stadgats om den minimiutkomst del som skall undantas vid utmätning av lön. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförlig annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

40 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassans beslut får söka ändring i beslutet hos arbetslöshetsnämnden och den som är missnöjd med arbetslöshetsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

Folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassans beslut skall trots ändringssökande följas till dess ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

40 a §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 40 §.

Kan folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärshinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvärshen. Om besvärshen redan har sänts till besvärshinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelsh göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvärshen kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärshinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

40 b §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförsh hos arbetslöshetsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som nämns i 40 §, kan besvärshinstansen trots förseningen ta upp besvärshen till prövning, om det finns välgande skäl till förseningen.

41 §

Dagen för delfående av beslut

Om inte ändringssökanden visar annat, anses han ha fått del av arbetslöshetskassans eller socialförsäkringskommissionens beslut den sjunde dagen efter det att beslutet postades under den adress han uppgivit.

42 §

Försäkringsdomstolen

Den som är missnöjd med arbetslöshetsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen på det sätt om stadgats i 40 § 1 mom. och inom den där stadgade tiden sedan han fick del av arbetslöshetsnämndens beslut.

41 §

Dagen för delfående av beslut

Ändringssökanden anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress han uppgivit, om inte något annat visas.

42 §

Försäkringsdomstolen

(1 mom. upphävs)

Gällande lydelse

I försäkringsdomstolens utslag får ändring inte sökas genom besvär.

43 §

Undandrijving av beslut

Grundar sig socialförsäkringskommissionen eller arbetslöshetskassas laga kraft vunna beslut rörande förmån enligt denna lag på oriktig eller bristfällig utredning eller är beslutet uppenbart lagstridigt, kan försäkringsdomstolen på ansökan av vederbörande eller på framställning av socialförsäkringskommissionen eller arbetslöshetskassan och efter att ha hört vederbörande undanröja socialförsäkringskommissionens eller arbetslöshetskassans beslut och förordna om ny handläggning av ärendet. Samma rätt har försäkringsdomstolen också i fråga om beslut som arbetslöshetsnämnden givit i ärenden som gäller förmånen.

Försäkringsdomstolen har också rätt att på ansökan av vederbörande undanröja sitt tidigare utslag samt ta upp ärendet till ny handläggning.

Anser social- och hälsovårdsministeriet att en arbetslöshetskassas eller arbetslöshetsnämndens, eller folkpensionsanstalten att en socialförsäkringskommissionens eller arbetslöshetsnämndens beslut som vunnit laga kraft är felaktigt på det sätt som avses i 1 mom., har ministeriet respektive folkpensionsanstalten rätt att föra ärendet till försäkringsdomstolen. Denna kan efter att ha hört den som saken gäller rätta det tidigare beslutet eller undanröja det och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt.

Efter att ha gjort 1 mom. nämnd framställning kan socialförsäkringskommissionen eller arbetslöshetskassan temporärt inställa utbetalningen av förmån eller verkställa utbetalning till det belopp kommissionens eller kassans framställning avser, till dess att försäkringsdomstolen avgjort ärendet. Likaså kan social- och hälsovårdsministeriet eller folkpensionsanstalten i det fall som avses i 3 mom. temporärt förordna att utbetalningen av förmån skall inställas eller att den skall verkställas till de belopp som ministeriets eller anstaltens framställning avser, till dess att försäkringsdomstolen avgjort ärendet.

Föreslagen lydelse

(5 mom. upphävs)

43 §

Undanrövande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Likaså kan social- och hälsovårdsministeriet för försäkringsdomstolen föreslå att ett på ovan nämnt sätt felaktigt beslut av en arbetslöshetskassa eller av arbetslöshetsnämnden skall undanröjas. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan social- och hälsovårdsministeriet temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller förordna att den skall betalas till de belopp framställningen avser.

Gällande lydelse

Då det är fråga om beviljande av en förvägrad förmån eller ökande av en beviljad förmån, kan socialförsäkringskommissionen, arbetslöshetskassan eller arbetslöshetsnämnden utan hinder av tidigare beslut handlägga ärendet på nytt.

Socialförsäkringskommissionens och arbetslöshetskassans beslut skall oavsett ändringssökande iakttas till dess att frågan avgjorts genom laga kraft vunnet beslut eller utslag, om inte vederbörande rättsmedelsinstans förordnar annat.

43 a §

Rättande av fel

Grundar sig ett beslut av en socialförsäkringskommission eller en arbetslöshetskassa på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag (*sakfel*), får kommissionen eller kassan undanröja det felaktiga beslutet och avgöra ärendet på nytt. Ett sakfel får dock inte rättas utan sakägarens samtycke.

Innehåller ett beslut ett uppenbart skriv- eller räknepel (*skrivfel*), skall socialförsäkringskommissionen eller arbetslöshetskassan rätta felet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett för sakägaren oskäligt resultat.

(43 b 1 och 43 § 3)

(43 b § 4)

Föreslagen lydelse

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Arbetslöshetsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 40 §.

43 a §

Rättelse av fel

Grundar sig ett beslut av folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller ett beslut ett uppenbart skriv- eller räknepel, skall folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan rätta det. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassans liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan meddela besvärinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

(43 b § 2)

ändring inte sökas genom besvär.

När *folkpensionsanstalten* eller arbetslöshetskassan *behandlar* ett ärende som gäller rättelse av sak- eller skrivfel kan den temporärt *inställa* utbetalningen av förmånen helt eller delvis.

43 b §

43 b §

*Rättelseförfarande**Rättelseförfarande*

Har ändring sökts i ett beslut som avses i 43 a §, skall besvärinstansen underrättas om att rättelseärendet har upptagits till behandling och tillställas det beslut som har fattats i saken.

(upphävs)

När socialförsäkringskommissionen eller arbetslöshetskassan handlägger ett ärende som gäller rättelse av sak- eller skrivfel kan den temporärt avbryta utbetalningen av förmånen helt eller delvis.

Angående rättelse skall en anteckning göras i beslutets liggarexemplar. Ett rättat eller nytt beslut skall utges till sakägaren.

Ändring i ett beslut genom vilket ett yrkande på rättelse av fel inte har godkänts får inte sökas genom besvär.

45 §

Indrivning av arbetslöshetsdagpenning i vissa fall samt utmätning av dagpenning

Sådant avtal är ogiltigt som avser överlåtelse eller förpantning av arbetslöshetsdagpenning som baserar sig på denna lag.

Ett avtal om överföring av en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.
Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

4.

Lag

om ändring av lagen om arbetsmarknadsstöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 1993 om arbetsmarknadsstöd (1542/93) 30 § 1 och 3 mom., 31 § 1 och 2 mom., 33, 35 och 39 §, av dessa lagrum 39 § sådan den lyder i lag av den 22 december 1994 (1320/94), samt
fogas till lagen en ny 31 a och 33 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

Sökande av ändring

30 §

*Folkpensionsanstaltens beslut samt sökande
av ändring*

Folkpensionsanstaltens *lokalbyrå* skall i ärenden som gäller beviljande, förvägrande och återkrav av arbetsmarknadsstöd ge sökanden ett skriftligt beslut.

Besvärsskriften skall tillställas folkpensionsanstaltens *lokalbyrå* inom 30 dagar efter att ändringssökanden fick del av beslutet.

31 §

Självrättelse

Folkpensionsanstalten skall behandla sökandenas besvär som gäller förmåner så som rättelseärenden. Om de i besvären framförda yrkandena bifalls till alla delar skall ett rättelsebeslut ges i ärendet. I detta beslut får ändring sökas så som stadgas i 30 §.

Om det överklagade beslutet inte rättas så som nämns i 1 mom., skall folkpensionsanstalten inom 30 dagar efter besvärstidens utgång hänskjuta besvären jämte sitt utlåtande till behörig rättsmedelsinstans. Om de i besvären framförda yrkandena bifalls delvis,

30 §

*Folkpensionsanstaltens beslut samt sökande
av ändring*

Folkpensionsanstalten skall i ärenden som gäller beviljande, förvägrande och återkrav av arbetsmarknadsstöd ge sökanden ett skriftligt beslut.

Besvärsskriften skall *lämnas in till folkpensionsanstalten* inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

31 §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 30 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärsinstanten för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid ge-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

kan folkpensionsanstalten dock genom ett temporärt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den bifaller ett i besvären framfört yrkande. Om ett besvärssärende redan behandlas i en rättsmedelsinstans skall rättsmedelsinstansen omedelbart underrättas om saken.

nom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärssinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

31 a §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos arbetslöshetsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som nämns i 30 §, kan besvärssinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

33 §

Undandräja av laga kraft vunnet beslut

Grundar sig ett laga kraft vunnet beslut om arbetsmarknadsstöd på oriktig eller brisfällig utredning eller är beslutet uppenbart lagstridigt, kan försäkringsdomstolen på ansökan av den som saken gäller eller på framställning av folkpensionsanstalten och efter att ha hört honom undandräja beslutet samt uppta ärendet eller förordna om dess upptagande till ny behandling.

Folkpensionsanstalten kan temporärt avbryta utbetalningen av en förmån eller betala ut den enligt sin framställning, till dess att ärendet har avgjorts på nytt.

Framkommer ny utredning i ett ärende som gäller beviljande av en förvägrad förmån eller ökande av en beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare laga kraft vunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller bevilja en förmån till ökat belopp. Också arbetslöshetsnämnden kan förfara på motsvarande sätt när den behandlar besvärssärenden. Ändring får sökas i beslutet så som stadgas i 30 §.

33 §

Undandräjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undandräja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Arbetslöshetsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 30 §.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

33 a §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

35 §

Återkrav

Har arbetsmarknadsstöd betalats utan grund eller till ett alltför stort belopp, skall det grundlöst utbetalda stödet återkrävas. Stödet kan emellertid inte återkrävas om det har betalats ut tidigare än fem år innan folkpensionsanstalten fick vetskap om orsaken till den grundlösa utbetalningen.

Återkrav av arbetsmarknadsstöd kan helt eller delvis lämnas därhän, om det anses vara skäligt att förfara så och utbetalningen av stödet inte kan anses ha berott på svikligt förfarande eller grov oaktsamhet från sökandes sida eller om det belopp som kunde återkrävas är ringa.

Om återkräv av arbetsmarknadsstöd gäller dessutom i tillämpliga delar vad 31 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa stadgar om återindrivning.

35 §

Återkrav

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande eller grovt vållande från förmåns-tagarens eller hans företrädarens sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar, likväl med beaktande av vad som i utsködningslagen stadgas om den mini-

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

miutkomst del som skall undantas vid utmätning av lön. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

39 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

Om inte något annat följer av denna lag skall på arbetsmarknadsstöd tillämpas vad 6 §, 28 § 4 och 6 mom., 29, 32, 36, 36 a och 39 §§, 42 § 2—5 mom., 43 a, 43 b och 43 c §§ och 44 § 3 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa stadgar om arbetslöshetsdagpenning och ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa.

39 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

Om inte något annat följer av denna lag skall på arbetsmarknadsstöd tillämpas vad 6 §, 28 § 4 och 6 mom., 29, 32, 36, 36 a och 39 §, 42 § 2—4 mom., 43 c § och 44 § 3 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa stadgar om arbetslöshetsdagpenning och ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

5.

Lag

om ändring av lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 22 § 2 mom., 23 §, 25 § 1 mom. samt 26 och 32 § lagen den 3 augusti 1990 om
 arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/90),
 av dessa lagrum 22 § 2 mom. samt 26 och 32 § sådana de lyder i lag av den 23 december
 1992 (1479/92), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

Beslut

I ärenden som gäller ersättning för uppe-
 hålle och ersättning för inkvartering skall
 dock ett skriftligt beslut meddelas endast om
 sökanden kräver det. Kravet skall framföras
 muntligen eller skriftligen hos folkpensions-
 anstaltens *lokalbyrå* eller arbetslöshetskassan
 inom sju dagar efter den som saken gäller
 tagit del av avgörandet vid äventyr att avgö-
 randet blir bestående.

I ärenden som gäller ersättning för uppe-
 hålle och ersättning för inkvartering skall
 dock ett skriftligt beslut meddelas endast om
 sökanden kräver det. Kravet skall framföras
 hos *folkpensionsanstalten* eller arbetslöshets-
 kassan inom sju dagar från det den som sa-
 ken gäller fått del av avgörandet. *I annat fall*
står avgörandet fast.

23 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut som
 gäller en förmån enligt denna lag får söka
 ändring i det genom att hos arbetslöshets-
 nämnden anföra skriftliga besvär inom 30
 dagar efter att han fick del av beslutet.

Den som är missnöjd med ett beslut av
 arbetslöshetsnämnden får söka ändring i det
 hos försäkringsdomstolen på det sätt och
 inom den tid efter delfäendet som stadgas i
 1 mom.

Om ändringssökanden inte visar annat,
 anses han ha fått del av ett beslut som avses
i 1 eller 2 mom. den sjunde dagen efter att
 beslutet postades under den adress som han
 har uppgivit.

23 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut som
 gäller en förmån enligt denna lag får söka
 ändring i *beslutet* hos arbetslöshetsnämnden
 och den som är missnöjd med arbetslöshets-
 nämndens beslut får söka ändring hos för-
 säkringsdomstolen. *I försäkringsdomstolens*
beslut får ändring inte sökas genom besvär.
Om arbetslöshetsnämnden stadgas i lagen
om utkomstskydd för arbetslösa.

Besvärsskriften skall lämnas in till folk-
pensionsanstalten eller arbetslöshetskassan
inom 30 dagar från det ändringssökanden
fick del av beslutet.

Ändringssökanden anses ha fått del av
 beslutet den sjunde dagen efter den då bes-
 lutet postades under den adress han uppgivit,
 om inte något annat visas.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Besvär över ett beslut av folkpensionsanstaltens lokalbyrå skall tillställas lokalbyrån, och besvär över en arbetslöshetskassas beslut arbetslöshetskassan. *Lokalbyrå och arbetslöshetskassan skall utan dröjsmål till besvärinstansen sända besvärsskriften och handlingarna i ärendet jämte utlåtanden.*

Beslut av folkpensionsanstaltens *lokabyråer*, arbetslöshetskassorna och arbetslöshetsnämnden skall oberoende av om ändring söks i dem iakttas till dess ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

25 §

Indragning av förmåner

Betalningen av förmånerna upphör den dag då studeranden har avbrutit utbildningen eller då det bestämts att utbildningen skall avbrytas. Arbetskraftsbyrån skall utan dröjsmån underrätta folkpensionsanstaltens *lokalbyrå* eller arbetslöshetskassan om att utbildningen har avbrutits.

26 §

Indrivning av utbildningsstöd i vissa fall

Om en studerande har fått utbildningsstöd för den tid som han retroaktivt beviljas dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, dagpenning eller olycksfalls pension enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/48) eller pension som avses i 45 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa, får folkpensionsanstaltens *lokalbyrå* och arbetslöshetskassan från den pension eller dagpenning som betalas retroaktivt innehålla det belopp som för denna tid har betalats utan grund. Om indrivningen av utbildningsstöd gäller dessutom vad som stadgas i 45 § 2, 3 och 5 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

32 §

Tillämpningen av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

Om inte något annat följer av denna lag, skall på utbildningsstöd, ersättning för uppehälle och ersättning för inkvartering dessu-

25 §

Indragning av förmåner

Folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassans beslut skall trots ändringssökande följas till dess ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

Betalningen av förmånerna upphör den dag då studeranden har avbrutit utbildningen eller då det bestämts att utbildningen skall avbrytas. Arbetskraftsbyrån skall utan dröjsmål underrätta *folkpensionsanstalten* eller arbetslöshetskassan om att utbildningen har avbrutits.

26 §

Indrivning av utbildningsstöd i vissa fall

Om en studerande har fått utbildningsstöd för den tid för vilken han retroaktivt har beviljats dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, dagpenning eller olycksfalls pension enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/48) eller pension som avses i 45 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa, får *folkpensionsanstalten* eller arbetslöshetskassan från den pension eller dagpenning som betalas retroaktivt innehålla det belopp som för denna tid har betalats utan grund. Om *återkrav* av utbildningsstöd gäller dessutom 45 § 2, 3 och 5 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

32 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

Om inte något annat *stadgas* i denna lag, skall på utbildningsstöd, ersättning för uppehälle och ersättning för inkvartering dessu-

Gällande lydelse

tom tillämpas vad 28 § 6 mom., 29 § 1 mom., 32, 36, 36 a och 39 §§, 42 § 2—5 mom., 43, 43 a, 43 b och 46 §§ lagen om utkomstskydd för arbetslösa stadgar om arbetslöshetsdagpenning och ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa. *Vad 43 § stadgar om social- och hälsovårdsministeriet gäller också arbetsministeriet.*

Föreslagen lydelse

tom tillämpas vad 28 § 6 mom., 29 § 1 mom., 32, 36, 36 a, 39, 40 a och 40 b §, 42 § 2—4 mom., 43, 43 a och 46 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa stadgar om arbetslöshetsdagpenning och ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

6.

Lag**om ändring av lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 27 mars 1991 om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten
(610/91) 8, 11 och 14 § samt
fogas till lagen nya 8 a—8 e § som följer:

Gällande lydelse

8 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut som folkpensionsanstalten har meddelat med stöd av 2 eller 3 § får överklaga beslutet hos prövningsnämnden genom skriftliga besvär. Besvären skall tillställas folkpensionsanstaltens lokalbyrå eller prövningsnämnden senast den trettonde dagen efter att den försäkrade fick del av pensionsanstaltens beslut.

Föreslagen lydelse

8 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut som folkpensionsanstalten har meddelat med stöd av 2 eller 3 § får söka ändring i beslutet hos prövningsnämnden och den som är missnöjd med prövningsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen, om beslutet gäller folkpensionsanstaltens skyldighet att ordna rehabilitering med stöd av 2 eller 3 § eller den försäkrades rätt till förmåner enligt någon av dem. I försäkringsdomsto-

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Den som är missnöjd med prövningsnämndens beslut får söka ändring i det hos försäkringsdomstolen till den del beslutet gäller folkpensionsanstaltens skyldighet att ordna rehabilitering med stöd av 2 eller 3 § eller den försäkrades rätt till förmåner enligt någon av dem. Ändring söks hos försäkringsdomstolen enligt 1 mom. och inom den där stadgade tiden.

Ett beslut av folkpensionsanstalten eller prövningsnämnden skall oberoende av om ändring söks iakttas till dess ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

Har ett enligt 2 eller 3 § meddelat beslut som vunnit laga kraft grundat sig på oriktig eller bristande utredning eller är det uppenbart lagstridigt, kan försäkringsdomstolen på ansökan av den försäkrade eller på framställning av folkpensionsanstalten och efter att ha hört den försäkrade undanröja beslutet och bestämma att saken skall behandlas på nytt. Efter en sådan framställning kan folkpensionsanstalten, till dess ärendet har avgjorts på nytt, temporärt avbryta utbetalningen av en förmån som avses i denna lag eller betala den till det belopp som anges i framställningen.

Är det fråga om att bevilja en tidigare förvägrad förmån eller om att öka en beviljad förmån, kan folkpensionsanstalten utan hinder av sitt tidigare beslut behandla ärendet på nytt.

Om prövningsnämnden gäller vad som stadgas i sjukförsäkringslagen.

lens beslut får ändring inte sökas genom besvär. Om prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

Folkpensionsanstaltens beslut skall trots ändringssökande följas till dess ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

8 a §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 8 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

8 b §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos prövningsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som nämns i 8 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

8 c §

Undanröjande av beslut

(8 § 4)

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller ett ärende enligt 8 § grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

(8 § 5)

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Prövningsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 8 §.

8 d §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknepel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

8 e §

Återkrav

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

företrädarens sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

11 §

Ersättning enligt denna lag för rehabilitering eller understöd enligt 2 § 3 mom. får inte mätas ut.

11 §

Utmättnings- och överföringsförbud

Sådan ersättning för rehabiliteringskostnader enligt denna lag och sådant understöd enligt 2 § 3 mom. som betalas till en rehabiliteringsklient får inte utmätas.

Ett avtal om överföring av en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

14 §

Organisering av verksamheten

Om inte något annat följer av denna lag, skall i tillämpliga delar dessutom iakttas 35—37, 40, 44—46, 59, 63, 81—83, 84—89 och 92 §§ folkpensionslagen.

14 §

Organisering av verksamheten

Om inte något annat stadgas i denna lag, skall i tillämpliga delar dessutom iakttas 35—37, 40, 44—46, 59, 63, 81—86, 88, 89 och 92 § folkpensionslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

7.

Lag

om ändring av lagen om rehabiliteringspenning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 27 mars 1991 om rehabiliteringspenning (611/91) 28 och 30 § samt
fogas till lagen nya 28 a—28 d § samt en ny 30 a § som följer:

Gällande lydelse

28 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut som folkpensionsanstalten har meddelat *med stöd av denna lag* får söka ändring hos prövningsnämnden genom skriftliga besvär. Besvären skall tillställas folkpensionsanstaltens lokalbyrå eller prövningsnämnden senast den trettonde dagen efter den då ändringssökanden fick del av beslutet.

Den som är missnöjd med prövningsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen så som 1 mom. stadgar och inom där nämnd tid efter delfåendet.

Ett beslut av folkpensionsanstalten *eller prövningsnämnden* skall oberoende av besvär iakttas tills ärendet har avgjorts genom ett beslut som har vunnit laga kraft.

Har ett beslut enligt denna lag som vunnit laga kraft grundat sig på oriktig eller bristande utredning eller är det uppenbart lagstridigt, kan försäkringsdomstolen på ansökan av klienten eller på framställning av folkpensionsanstalten och efter att ha hört klienten undanröja beslutet och bestämma att saken skall behandlas på nytt. Efter en sådan framställning kan folkpensionsanstalten, till dess ärendet har avgjorts på nytt, temporärt avbryta utbetalningen av en förmån som avses i denna lag eller betala den till det belopp som anges i framställningen.

Är det fråga om beviljande av en förmån som har förvägrats eller om ökning av en beviljad förmån, får folkpensionsanstalten utan hinder av sitt tidigare beslut behandla ärendet på nytt.

Om prövningsnämnden gäller vad som stadgas i sjukförsäkringslagen.

Föreslagen lydelse

28 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos prövningsnämnden och den som är missnöjd med prövningsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär. Om prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

Folkpensionsanstaltens beslut skall trots ändringssökande följas till dess ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

28 a §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 28 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärshinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärshinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärshinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

28 b §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos prövningsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som nämns i 28 §, kan besvärshinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

28 c §

Undanröjande av beslut

(28 § 4)

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av folkpension-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

(28 § 5)

sanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Prövningsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 28 §.

28 d §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §

Återkrav och utsökning

Om en rehabiliteringsklient har fått större förmåner enligt denna lag än han har varit berättigad till, får det utan grund utbetalda beloppet återkrävas helt eller delvis, om detta inte är oskäligt.

Det belopp som återkrävs kan kvittas mot förmåner som senare skall betalas ut enligt denna lag.

En förmån som grundar sig på denna lag får inte mätas ut.

Folkpensionsanstalten skall på begäran av en behörig myndighet ge sådana uppgifter om en förmån enligt denna lag som behövs för utsökning av en förmån enligt någon annan lag.

30 §

Återkrav

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans företrädares sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

30 a §

Utmättnings- och överföringsförbud

(30 § 3)

En förmån som grundar sig på denna lag får inte utmätas.

(30 § 4)

Folkpensionsanstalten skall på begäran av en behörig myndighet lämna de uppgifter om en förmån enligt denna lag som behövs för utsökning av en förmån enligt någon annan lag.

Ett avtal om överföring av en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

8.

Lag

om ändring av barnbidragslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i barnbidragslagen av den 21 augusti 1992 (796/92) 14 § samt 15 § 1 och 2 mom.
samt
fogas till lagen nya 15 a—15 d § som följer:

Gällande lydelse

14 §

Återkrav

Om barnbidrag har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall det som har betalats utan grund återkrävas. *Ett barnbidrag kan dock inte återkrävas, om det betalades tidigare än fem år före det orsaken till utbetalningen utan grund kom fram.*

Återkrav kan frångås helt eller delvis, om det att stödet betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande av den som har rätt att lyfta barnbidraget eller hans företrädare eller om det utan grund betalda beloppet är litet.

Beloppet som skall återkrävas kan kvittas mot barnbidragsposter som senare skall betalas till mottagaren.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom med laga kraft.

15 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med nämndens beslut hos prövningsnämnden. Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Föreslagen lydelse

14 §

Återkrav

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande av den som har rätt att lyfta barnbidraget eller hans företrädare eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. *Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.*

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

15 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med socialförsäkringsnämndens beslut får söka ändring hos prövningsnämnden. *I prövningsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär.* Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stad-

Gällande lydelse

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstaltens *lokalbyrå eller besvärsmyndigheten* inom 30 dagar från det besväranden har fått del av beslutet.

Föreslagen lydelse

gas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det *ändringssökanden* fick del av beslutet.

15 a §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 15 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelse göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

15 b §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden kommit in efter utgången av den tid som nämns i 15 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

15 c §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan prövningsnämnden på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av barnbidrag eller betala det till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 15 §.

15 d §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärinstansen att

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

9.

Lag**om ändring av lagen om stöd för hemvård av barn**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 augusti 1992 om stöd för hemvård av barn (797/92) 18 § 1—3 mom. och 19 § 1 och 2 mom. samt
fogas till lagen nya 19 a—19 d § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

18 §

18 §

*Återkrav**Återkrav*

Om stöd för hemvård har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall det utan grund betalda stödet återkrävas. Ett stöd kan dock inte återkrävas, om det har betalats tidigare än fem år före det orsaken till att stödet betalades utan grund kom fram.

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkrav kan frångås helt eller delvis, om det att stödet betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande av förmånstagar-
en eller hans företrädare eller om det utan

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans

Gällande lydelse

grund betalda belopp är litet.

Beloppet som skall återkrävas kan kvittas mot stödposter som senare skall betalas till mottagaren.

19 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med nämndens beslut hos prövningsnämnden. Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstaltens *lokalbyrå eller besvärsmyndigheten* inom 30 dagar från det besväranden har fått del av beslutet.

Föreslagen lydelse

företrädares sida eller om det belopp som betalts utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.

19 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med *socialförsäkringsnämndens* beslut får söka ändring hos prövningsnämnden. I prövningsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär. Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

19 a §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 19 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

avvikelse göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärshörinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

19 b §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden kommit in efter utgången av den tid som nämns i 19 §, kan besvärshörinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

19 c §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan prövningsnämnden på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 19 §.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

19 d §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

10.

Lag

om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 20 december 1996 om stöd för hemvård och privat vård av barn
 (1128/96) 21 § 1—3 mom. och 22 § 1 och 2 mom. samt
fogas till lagen nya 22 a—22 d § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §

21 §

Återkrav

Återkrav

Om stöd har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall det utan grund betalda stödet återkrävas av den förälder eller den vårdnadshavare som har rätt till stödet. *Ett stöd kan dock inte återkrävas, om det har betalats tidigare än fem år före det orsaken till att stödet betalades utan grund kom fram.*

Återkrav kan frångås helt eller delvis, om det att stödet betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande av den som hade rätt till stödet eller har företrädare eller om det utan grund betalda beloppet är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot stödposter som senare skall betalas till den som har rätt till stödet.

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas av den förälder eller den vårdnadshavare som har rätt till stödet.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans företrädares sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. *Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.*

22 §

22 §

Ändringssökande

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är

Gällande lydelse

missnöjd med nämndens beslut hos prövningsnämnden. Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstaltens *lokalbyrå eller besvärsmyndigheten* inom 30 dagar från det besväranden har fått del av beslutet.

Föreslagen lydelse

missnöjd med *socialförsäkringsnämndens* beslut får söka ändring hos prövningsnämnden. I prövningsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär. Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

22 a §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 22 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

22 b §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden kommit in efter utgången av den tid som nämns

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

i 22 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvärerna till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

22 c §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan prövningsnämnden på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 22 §.

22 d §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning gö-

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

ras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1997.

11.**Lag****om ändring av lagen om moderskapsunderstöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 maj 1993 om moderskapsunderstöd (477/93) 10 § 1 mom., 11 § 1 och 2 mom. samt 12 och 13 § samt
fogas till lagen en ny 12 a och 13 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

10 §

Återkrav

Om moderskapsunderstöd har utgivits utan grund skall det återkrävas. Ett understöd som utgivits i form av en moderskapsförpackning återkrävs till samma belopp som det understöd i pengar som betalades vid den tidpunkt då understödet söktes. *Ett moderskapsunderstöd kan dock inte återkrävas, om det utgivits tidigare än fem år före det orsaken till utgivandet utan grund kom fram.*

10 §

Återkrav

Om moderskapsunderstöd har utgivits utan grund skall det återkrävas. Ett understöd som utgivits i form av en moderskapsförpackning återkrävs till samma belopp som det understöd i pengar som betalades vid den tidpunkt då understödet söktes.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med socialförsäkringsnämndens beslut hos prövningsnämnden. Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen. I prövningsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstaltens *lokalbyrå* senast den 30 dagen efter den dag då den som söker ändring har fått del av beslutet.

11 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med socialförsäkringsnämndens beslut *får söka ändring* hos prövningsnämnden. *I prövningsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär.* Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till *folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.*

12 §

Självrättelse

Folkpensionsanstalten skall behandla besvären som rättelseärenden. Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner kraven i de besvär som ha anförts hos anstalten, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. Ändring i detta beslut får sökas på det sätt som stadgas i 11 §.

Om folkpensionsanstalten inte kan rätta ett överklagat beslut på det sätt som anges i 1 mom. skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång för behandling tillställa den behöriga besvärinstansen besvärsskriften och sitt utlåtande.

Avvikelser från den tid som anges i 2 mom. kan göras, om inhämtandet av tilläggsutredning som behövs på grund av besvären det kräver. Den som söker ändring skall härvid utan dröjsmål underrättas om inhämtandet av tilläggsutredningen. Besvärsskriften skall dock alltid lämnas in till den behöriga besvärinstansen senast inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

12 §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner *de yrkanden som framställts* i de besvär som *inlämnats till den*, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. *I ett rättelsebeslut får ändring* sökas enligt 11 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta *det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom.*, skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång *sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling.* Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. *I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.*

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelse göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att *tilläggsutredning inhämtas.* Besvärsskriften och *utlåtandet* skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

12 a §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden kommit in efter utgången av den tid som nämns i 11 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

13 §

Rättelse och undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som folkpensionsanstalten meddelat med stöd av denna lag baserar sig på en oriktig eller brisfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt skall folkpensionsanstalten, efter att ha berett sökanden tillfälle att bli hörd, rätta beslutet.

Om ett lagakraftvunnet beslut som socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden har meddelat med stöd av denna lag är felaktigt på det sätt som avses i 1 mom. skall socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden efter att ha berett sökanden tillfälle att bli hörd, på motsvarande sätt undanröja det lagkraftvunna beslutet och ta upp ärendet till ny behandling eller förordna att det skall tas upp till ny behandling.

13 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan prövningsnämnden på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 11 §.

13 a §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknepel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

12.

Lag

om ändring av militärunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut
*ändras i militärunderstödslagen av den 20 augusti 1993 (781/93) 18 §, 19 § 1 och 2 mom., samt 20 och 21 § samt
 fogas till lagen en ny 20 a och 21 a § som följer:*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §

18 §

Återkrav

Återkrav

Om militärunderstöd har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall det understöd som har betalats utan grund återkrävas. Ett understöd kan dock inte återkrävas, om det betalats tidigare än fem år före det orsaken till betalningen utan grund kom

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse**fram.**förfarande från förmånstagarens eller hans företrädares sida eller om det belopp som betalts utan grund är litet.*

Belop som skall återkrävas kan kvittas mot understödsposter som senare skall betalas till mottagaren.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförelsebar annan förmån.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en lagakraftvunnen dom.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

19 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med socialförsäkringsnämndens beslut hos prövningsnämnden. Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen. I prövningsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstaltens lokalbyrå senast den 30 dagen efter den dag då den som söker ändring har fått del av beslutet.

19 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i beslutet hos socialförsäkringsnämnden och den som är missnöjd med socialförsäkringsnämndens beslut får söka ändring hos prövningsnämnden. I prövningsnämndens beslut får ändring inte sökas genom besvär. Om socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

20 §

Självrättelse

Folkpensionsanstalten skall behandla besvärerna som rättelseärenden. Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner kraven i de besvär som har anförts hos anstalten, skall den meddela ett rättelsebeslut i ärendet. Ändring i detta beslut får sökas så som stadgas i 19 §.

Om folkpensionsanstalten inte kan rätta ett överklagat beslut så som anges i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång för behandling tillställa den behöriga besvärinstansen besvärsskriften och sitt utlåtande.

20 §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 19 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvärerna avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare

Gällande lydelse

Avvikelser från den tid som nämns i 2 mom. kan göras, om inhämtandet av tilläggsutredning som behövs på grund av besvaren kräver det. Den som söker ändring skall härvid utan dröjsmål underrättas om inhämtandet av tilläggsutredningen. Besvärsskriften skall dock alltid lämnas in till den behöriga besvärinstansen *senast* inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

Föreslagen lydelse

beslut till den del den godkänner yrkandet i besvaren. Om besvaren redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan *avvikelse* göras, om inhämtandet av *en* tilläggsutredning som behövs *med anledning* av besvaren kräver det. *Ändringssökanden* skall härvid utan dröjsmål underrättas om *att tilläggsutredning inhämtas*. Besvärsskriften *och utlåtandet* skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

20 a §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden kommit in efter utgången av den tid som nämns i 19 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvaren till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

21 §

Rättelse och undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut, som folkpensionsanstalten meddelat med stöd av denna lag baserar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt, skall folkpensionsanstalten, efter att ha berett sökanden tillfälle att bli hörd, rätta beslutet.

Om ett lagakraftvunnet beslut som socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden har meddelat med stöd av denna lag är felaktigt så som avses i 1 mom., skall socialförsäkringsnämnden eller prövningsnämnden

21 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller *en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan prövningsnämnden på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.*

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder

Gällande lydelse

den, efter att ha berett sökanden tillfälle att bli hörd, på motsvarande sätt undanröja det lagakraftvunna beslutet och ta upp ärendet till ny behandling eller förordna att det skall tas upp till ny behandling.

Föreslagen lydelse

av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Socialförsäkringsnämnden och prövningsnämnden kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 19 §.

21 a §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknepfel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

13.

Lag

om ändring av lagen om bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 4 juni 1975 om bostadsbidrag (408/75) 19 § 1 och 3 mom., 20 § 1 och 2 mom. samt 21 och 22 §, sådana de lyder i lag av den 9 augusti 1993 (755/93), samt fogas till lagen en ny 21 a och 22 a § som följer:

Gällande lydelse

19 §

Om bostadsbidrag ha betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall det som har betalats utan grund återkrävas. Ett bostadsbidrag kan dock inte återkrävas, om det betalades tidigare än fem år innan orsaken till utbetalningen utan grund kom fram.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot bostadsbidragsposter som senare skall betalas till mottagaren.

Föreslagen lydelse

19 §

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån.

8 kap.

Ändringssökande och rättelse av beslut

20 §

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos prövningsnämnd som avses i sjukförsäkringslagen (364/63) och den som är missnöjd med prövningsnämndens beslut får söka ändring i det hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

En skrivelse med besvär över ett beslut av folkpensionsanstalten skall lämnas in till folkpensionsanstaltens lokalbyrå och en skrivelse med besvär över ett beslut av prövningsnämnden till försäkringsdomstolen eller folkpensionsanstaltens lokalbyrå senast den 30 dagen efter den dag den som söker änd-

20 §

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut får söka ändring i det hos prövningsnämnden och den som är missnöjd med prövningsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär. Om prövningsnämnden stadgas i sjukförsäkringslagen (364/63).

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ring fått del av beslutet.

21 §

Folkpensionsanstalten skall behandla besvär över ett beslut som den har fattat som ett rättelseärende. Om folkpensionsanstalten härvid godkänner de yrkanden som framställts i besvär som lämnats in till den, skall den meddela ett rättelsebeslut i saken. I beslutet får ändring sökas så som stadgas i 20 §.

Om folkpensionsanstalten inte kan rätta det beslut som besvären gäller så som anges i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång översända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling.

Det är möjligt att avvika från den tid som anges i 2 mom., om detta krävs för inhämtande av ytterligare uppgifter som behövs på grund av besvären. Då ytterligare uppgifter skaffas skall den som söker ändring utan dröjsmål underrättas om detta. Besvärsskriften skall dock alltid översändas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

22 §

Om ett lagakraftvunnet beslut som folkpensionsanstalten meddelat med stöd av denna lag grundar sig på oriktiga eller bristfälliga uppgifter eller är uppenbart lagstridigt, skall folkpensionsanstalten rätta det.

21 §

Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 20 §.

Kan folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

21 a §

Har besvär som anförs hos prövningsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som nämns i 20 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

22 §

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av folkpensionsanstalten eller på ansökan av den som sa-

Gällande lydelse

Om ett lagakraftvunnet beslut som prövningsnämnden eller försäkringsdomstolen meddelat med stöd av denna lag är felaktigt på ett sätt som avses i 1 mom., kan försäkringsdomstolen på ansökan av parten eller på framställning av folkpensionsanstalten och efter att ha hört parten undanröja det lagakraftvunna beslutet och ta upp saken till ny behandling eller bestämma att den skall behandlas på nytt.

Föreslagen lydelse

ken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Prövningsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 20 §.

22 a §

Grundar sig folkpensionsanstaltens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller folkpensionsanstaltens beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten meddela besvärshöjningen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillställa även besvärshöjningen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extra-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

14.

Lag

om ändring av lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 21 januari 1994 om studiestöd (65/94) 27 § 1 - 3 mom., 29 § 1 och 2 mom. samt 30 och 31 §, av dessa lagrum 29 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 24 november 1995 (1318/95), samt

fogas till lagen en ny 30 a och 31 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §

27 §

Återkrav

Återkrav

Om studiepenning, vuxenstudiepenning eller bostadstillägg har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den förmån som betalats utan grund återkrävas. *En förmån kan dock inte återkrävas, om den betalats tidigare än fem år innan orsaken till att utbetalningen skedde utan grund kom till folkpensionsanstaltens kännedom.*

Återkrav kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att stödet betalades utan grund inte berodde på förmånstagarens eller hans företrädares svikliga förfarande eller om det grundlöst betalda beloppet är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot studiestödsposter som senare skall betalas till mottagaren.

Har en förmån enligt denna lag betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att förmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans företrädares sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som folkpensionsanstalten senare betalar. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämfällbar annan förmån.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

29 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med folkpensionsanstaltens beslut om studiestöd kan söka ändring i det hos besvärsnämnden för studiestöd och den som är missnöjd med besvärsnämndens beslut hos försäkringsdomstolen inom 30 dagar från det sökanden har fått de av beslutet. Ändring i ett beslut av försäkringsdomstolen får inte sökas genom besvär.

Om inlämnandet av besvärsskriften stadgas genom förordning.

29 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med ett beslut som gäller studiestödsförmån får söka ändring i beslutet hos besvärsnämnden för studiestöd och den som är missnöjd med besvärsnämndens beslut får söka ändring hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Besvärsskriften skall lämnas in till folkpensionsanstalten inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet. En besvärsskrift som gäller ett beslut av en studiestödsnämnd kan även lämnas in till studiestödsnämnden i fråga.

30 §

Självrättelse

Folkpensionsanstalten skall behandla besvär som gäller beslut som den fattat som rättelseärenden. Om folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställs i de besvär som inlämnats till den, skall den meddela ett rättelsebeslut. Ändring i beslutet får sökas så som stadgas i 29 §.

Om folkpensionsanstalten inte kan rätta det beslut som besvären gäller så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar efter besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärsnämnden för studiestöd för behandling. Om folkpensionsanstalten till en del godkänner de krav som anförts i besvären, kan den dock till dessa delar genast bevilja den förmån som yrkas. Om besvärsärendet redan är under behandling i en besvärinstans, skall denna omedelbart underrättas om rättelseärendet.

Avvikelse kan göras från den tid som avses i 2 mom., om inhämtandet av den tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Den sökande skall då omedelbart informeras om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften skall dock

30 §

Självrättelse

Om folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 29 §.

Kan folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden inte rätta det beslut som besvären avser så som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelse göras, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften

Gällande lydelse

alltid lämnas in till behörig besvärinstans senast inom 60 dagar efter besvärstidens utgång.

Föreslagen lydelse

och utlåtandet skall dock alltid lämnas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

30 a §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos besvärsnämnden för studiestöd eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som nämns i 29 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

31 §

Rättelse av ett beslut som vunnit laga kraft

Om ett lagakraftvunnet beslut som folkpensionsanstalten har meddelat med stöd av denna lag grundar sig på en felaktig eller brisfällig utredning eller om beslutet är uppenbart lagstridigt, skall folkpensionsanstalten rätta beslutet.

Om ett lagakraftvunnet beslut som besvärsnämnden för studiestöd eller försäkringsdomstolen har fattat med stöd av denna lag är felaktigt så som avses i 1 mom., kan försäkringsdomstolen på ansökan av parten eller på framställning av folkpensionsanstalten och sedan parten blivit hörd undanröja det lagakraftvunna beslutet och ta ärendet till ny behandling eller bestämma att ärendet skall behandlas på nytt.

31 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller brisfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till de belopp framställningen avser.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Besvärsnämnden för studiestöd och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 29 §.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

31 a §

Rättelse av fel

Grundar sig folkpensionsanstaltens eller studiestödsnämndens beslut på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, kan folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden med samtycke av den som saken gäller undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Innehåller ett beslut ett uppenbart skriv- eller räknefel, skall folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden rätta det. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett oskäligt resultat för den som saken gäller.

Angående rättelse skall en anteckning göras i folkpensionsanstaltens eller studiestödsnämndens liggarexemplar. Den som saken gäller skall tillställas ett rättat eller nytt beslut. Om ändringssökande är anhängigt i fråga om beslutet, skall folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden meddela besvärinstansen att rättelseärendet upptagits till behandling samt tillstålla även besvärinstansen sitt beslut i detta ärende.

I ett beslut genom vilket folkpensionsanstalten eller studiestödsnämnden inte har godkänt ett yrkande på rättelse av fel får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.

Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.

15.

Lag**om ändring av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 13 och 14 § lagen den 30 december 1993 om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/93) som följer:

Gällande lydelse

13 §

Ändringssökande

I beslut som folkpensionsanstalten fattat med stöd av denna lag får ändring sökas hos prövningsnämnden eller försäkringsdomstolen med iakttagande i tillämpliga delar av folkpensionslagens stadganden om sökande av ändring.

Om frågan om huruvida en person är bosatt i Finland har avgjorts i samband med ett ärende som gäller dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, skall stadgandena om ändringssökande i sistnämnda lag tillämpas till den del som ändring söks i fråga om dagpenningen. Innan ett besvärssärende avgörs skall folkpensionsanstalten ge sitt utlåtande i ärendet.

14 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut i ett ärende som avses i 12 § grundar sig på oriktig eller bristfällig utredning eller om beslutet är uppenbart lagstridigt, kan försäkringsdomstolen på ansökan av part eller framställning av folkpensionsanstalten eller ifrågavarande arbetslöshetskassa och efter att ha hört den som saken gäller undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall handläggas på nytt.

Folkpensionsanstalten eller en arbets-

Föreslagen lydelse

13 §

Ändringssökande

I ett beslut som folkpensionsanstalten har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas hos prövningsnämnden eller försäkringsdomstolen med iakttagande i tillämpliga delar av folkpensionslagens stadganden om sökande av ändring *och självrättelse i samband därmed*.

Om frågan huruvida en person är bosatt i Finland har avgjorts i samband med ett ärende som gäller *arbetslöshetsdagpenning* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, skall *vad nämnda lag stadgar* om ändringssökande *och självrättelse i samband därmed* tillämpas till den del som ändring söks i fråga om *arbetslöshetsdagpenningen*. Innan ett besvärssärende avgörs skall folkpensionsanstalten ge sitt utlåtande i ärendet.

14 §

Undanröjande av beslut och rättelse av fel

Om ett lagakraftvunnet beslut i ett ärende som avses i 12 § grundar sig på oriktig eller bristfällig utredning, om beslutet är uppenbart lagstridigt *eller om beslutet annars är klart felaktigt*, skall *stadgandena antingen i folkpensionslagen eller i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, i enlighet med den indelning som framgår av 13 §, tillämpas på undanröjande och rättelse av ett sådant beslut*.

Gällande lydelse

löshetskassa kan utan hinder av tidigare beslut rätta ett ärende till fördel för den som saken gäller.

Föreslagen lydelse

*Denna lag träder i kraft den 1 maj 1997.
Lagens stadganden om ändringssökande tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet. Lagens stadganden om extraordinärt ändringssökande tillämpas dock på sådana ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som anhängiggörs efter ikraftträdandet.*